

רשות שדות התעופה בישראל

תוכן עניינים

עמוד

1-14	דוח דירקטוריון על מצב ענייני התאגיד
1-74	דוחות כספיים

דו"ח דירקטוריון על מצב ענייני התאגיד
לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

הננו מתכבדים להגיש את דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017.

א. תיאור התאגיד וסביבתו העסקית

1. רשות שדות התעופה בישראל (להלן: "הרשות") הינה תאגיד סטטוטורי שהוקם בשנת 1977 מכוח חוק רשות שדות התעופה, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"). סעיף 3 לחוק קובע כי "הרשות הינה תאגיד אשר לכל חובה, זכות ופעולה משפטית". מכוח החוק, תפקידי הרשות הינם להחזיק, להפעיל, לפתח ולנהל את שדות התעופה שפורטו בתוספת לחוק (בן גוריון, אילת, תמנע על שם אילן ואסף רמון, ירושלים, חיפה, בן יעקב(מחניים) והרצליה) ועל פי הצווים שתוצאו מכוח חוק הרשות (שדה דב ועובדה), לבצע בהם פעולות תכנון ובנייה ולתת להם שירותים נלווים. כמו כן מוטל על הרשות לתכנן ולהקים שדה תעופה שנקבע בתוכנית אב של שדות תעופה שאישר שר התחבורה וכן לנקוט באמצעים לביטחונם של שדות התעופה ושל בני האדם, הטובין, כלי הטיס, המבנים, המתקנים והציוד שבהם. עוד קובע החוק מספר הנחיות אשר על פיהן על הרשות לקיים את התובלה האווירית ולפתחה, לייעל את תפעול שדות התעופה ולהשיג רמה נאותה של בטיחות טיסה.
2. קו מנחה בפעולות הרשות הוא לנהל את כלל שדותיה, ועד כמה שניתן-כל שדה תעופה משדותיה, על יסוד חישובים כלכליים וכמפעל הנושא את עצמו.
3. הרשות מפעילה את שדות התעופה במדינת ישראל (למעט שדות תעופה צבאיים ומנחתים). הפעילות התעופתית מוסדרת ע"י תקיקה (בעיקר בתחום הטיס) ועל ידי כללי ארגון התעופה הבינלאומי (ICAO). הרשות נתונה לפיקוחו של שר התחבורה כמפורט בסעיף 39 לחוק, וכן לפיקוח ובקרה של רשות תעופה אזרחית מכח חוק הטיס התשע"א 2011.
4. תעריפי האגרות עבור השימוש בשדות התעופה ועבור חלק מהשירותים האחרים הניתנים על ידה, נקבעים על ידי שר התחבורה בתקנות הטעונות אישור הממשלה וועדת הכלכלה של הכנסת.

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

ביום 31 בדצמבר, 2008 פורסם ברשומות תיקון לתקנות רשות שדות התעופה (אגרות) התשנ"א 1991 (להלן: התקנות). תחילתן של תקנות אלה ביום 1 בינואר 2009 ועיקרי הכללים שנקבעו בהן:

א. אגרות תעופה בינלאומית:

1. האגרות לתעופה הבינלאומית יעודכנו אחת לשנה תחל מיום 1.1.2010 ע"פ מקדם העדכון לתעופה הבינלאומית כהגדרתו בתקנות המושפע משינוי המזד ושער החליפין.
2. נקבעו תעריפים מיוחדים לטיסות היוצאות מטרמינל 1 בשני תחומים:
א. אגרת סבלות (תקנה 8).
ב. אגרת נוסע יוצא (תקנה 13).

בחתאם, בשנת 2018 תעמוד אגרת נוסע יוצא מטרמינל 3 על סך 26.81 דולר לכל יעד, למעט מצרים שהנוסע היוצא אליה ישלם 20.52 דולר.
אגרת נוסע יוצא בתעופה הבינלאומית בכל שדות התעופה למעט טרמינל 3 בנתב"ג, תעמוד על 12.35 דולר לנוסע יוצא.

ב. אגרות תעופה פנים ארציות:

1. האגרות לתעופה הפנים ארצית יעודכנו אחת לשנה תחל מיום 1.1.2010 ע"פ מקדם העדכון לתעופה הפנים ארצית כהגדרתו בתקנות המושפע משינוי מזד המחירים לצרכן.
2. בתעופה פנים ארצית לא מוטלות אגרות נוסע.

ג. פטור מאגרות תעופה בשדה תעופה עובדה:

ביום 18 לספטמבר 2016 התקבלה החלטת ממשלה מס' 1964 על מתן פטור מאגרות תעופה לשדה התעופה עובדה עד ליום הפעלתו המלאה של שדה התעופה "ירמון" והפסקת פעילותו האזרחית של שדה תעופה עובדה.

5. על פי חוק רשות שדות התעופה (חוראתי שעה) (תיקון), חתש"ם-1980, הוטל על הרשות להחזיק, להפעיל, לפתח ולנהל את מסופי הגבול היבשתיים הבינלאומיים, עם מצרים בטאבה, ניצנה ונטפים (אינו פעיל), מסופי הגבול עם ירדן, יצחק רבין, גשר אלנבי ונהר הירדן.
בתאריך 16 ביולי 2007 נחתם הסכם בין הרשות לבין משרד האוצר בדבר הארכת סיכום "רשת הביטחון" עד יום 31 בדצמבר 2007.
במסגרת ההסכם נקבע שבמידה והוצאות תפעול מסופי הגבול היבשתיים בתוספת החשקעות בציד ובמבנים, גבוהות מהכנסות מסופי הגבול היבשתיים - ימומן ההפריש על ידי הממשלה. במידה ויחיה עודף הכנסות על הוצאות הכוללות השקעות, העודף יוחזר לממשלה (להלן: "רשת הביטחון").

חירות ומשרד האוצר קיימו דיונים באשר לארכת החסכם להפעלת מסופי הגבול היבשתיים הבינלאומיים וזאת בתחילת מיום 1 בינואר 2008. במסגרת הדיונים התגבש הסכם שאושר ונחתם ע"י הרשות, אך טרם נחתם ע"י משרד האוצר.

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

בסיכום הדיון מיום 9 בנובמבר 2009 בין האוצר לרשות הותלט כדלקמן:

- א. הרשות ממשיכה להפעיל את מסופי הגבול הבינלאומיים שבאחריותה בהתאם לכללים שהיו נהוגים בתקופה שקדמה ליום 31 בדצמבר 2007.
- ב. עודף ההכנסות על החוצאות השוטפות והוצאות הפיתוח לשנת 2008 עומד על כ- 24.4 מיליון ₪.
- ג. הסכום בטעיף 2 ועודף ההכנסות שיוצרי בשנת 2009 יישאר בידי הרשות עד לסיכום סופי לגבי הותקופה מיום 1 לינואר 2008. הסכומים יהיו צמודים למזד המחירים לצרכן.
- ד. ייעוד העודפים הנייל חינו למימון פעילות הפיתוח, למימון תביעות המתבצעות בעקבות הליכים משפטיים ולמימון גירעונות שוטפים עתידיים במסופי הגבול.

יתרת העודפים כאמור נכון ליום 31.12.17 מסתכמת לכ- 69 מיליון ₪.

בסיכום דיון שהתקיים ביום 31 בינואר 2018 עם סגנית הממונה על התקציבים במשרד האוצר, נקבע כי עד ליום 4 באוגוסט 2018, יפעלו הצדדים לעיגון רשת ביטחון למעברי הגבול. כמו כן אישר משרד האוצר את מתווה הפעילות הקיים כיום והתחייב כי לא תהייה חשיפה לרשות בגין אישור פרויקטים גירעוניים.

6. הרשות מבצעת פרויקטים בנתבי"ג, בשדות התעופה הפנים ארציים ובמסופי הגבול היבשתיים. תקציב הפיתוח של הרשות ימומן ממקורות עצמיים של הרשות ותקציב פיתוח מסופי הגבול ימומן מ"רשת הביטחון". תקציב הפיתוח של הרשות לשנים 2018-2020 ואילך מסתכם בכ- 5,251 מיליון ₪ כולל פיתוח מסופי הגבול בסך 493 מיליון ₪.

התקציבים הכוללים של הפרויקטים העיקריים (כולל תקציב שנוצל עד 31.12.2017) הינם כדלקמן:

- שדה תעופה "רמון" - 1,750 מיליון ₪
- טרמינל 3 שלב ב' (זרוע רביעית) - 660 מיליון ₪
- הקמת מבנה קרקעי מזרחי בטרמינל 3 - 720 מיליון ₪
- התאמת טרמינל 1 לגידול בתנועת הנוסעים - 145 מיליון ₪
- השקעות במערכות מיון ובידוק - 267 מיליון ₪
- הקמת מבנה משרדים להנהלת הרשות - 120 מיליון ₪

הצעת תקציב הפיתוח אושרה ע"י ממשלת ישראל ביום 19 בינואר 2018.

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

7. שדה תעופה חדש במרחב אילת (שדה התעופה ע"ש רמון בתמנע)

ביום 24 ביולי 2011 התקבלה החלטת ממשלה בדבר מימון, הקמה והפעלת שדה תעופה בינלאומי ופנים ארצי בתמנע למרחב אילת. ההחלטה הינה המשך להחלטות ממשלה קודמות, מיום 1 בפברואר 2009 ומיום 8 ביולי 2010.

להלן תמצית מתוך החלטת הממשלה מיום 24 ביולי 2011:

א. בהתאם לסעיף 5 לחוק הרשות, נקבע כי הרשות תקים שדה תעופה בינלאומי ופנים ארצי למרחב אילת בתמנע, והנחתה את שר התחבורה ותבטיחות בדרכים לחוסף את שדה תעופה תמנע לתוספת לחוק רשות שדות התעופה.

ב. מימון הפרויקט יחול במלואו על הרשות ממקורותיה והיא תהיה רשאית לגייס חלק מעלות הפרויקט ממקורות חיצוניים. כמו כן הרשות תהיה רשאית להגיע להסדר עם מנהל מקרקעי ישראל, אשר במסגרתו מימון חלק מהפרויקט יהיה באמצעות השבת המקרקעין של שדה התעופה הקיים באילת.

ג. מנהל מקרקעי ישראל יחזיר לרשות את השטחים הדרושים לחקמת הפרויקט בהתאם לעקרונות הנהוגים בין הרשות למנהל. גבולות המקרקעין והסכם החכירה יגובשו בין הרשות למנהל.

ד. בתאריך 18 באפריל 2012 פורסם ברשומות צו רשות שדות התעופה (שינוי התוספת לחוק) התשע"ב-2012 לפיו תתווסף שדה התעופה "רמון" בתמנע.

8. הסכם להעברת פעילות התעופה משדה התעופה אילת לשדה תעופה רמון

בתאריך 27 בספטמבר 2016 חתמה הרשות על הסכם עם רשות מקרקעי ישראל לפיו מתחייבת הרשות למסור את החזקה בשטח של שדה תעופה אילת, תוך 180 ימים ממועד ההפעלה הצפוי של שדה התעופה רמון. בהתאם להסכם מתחייבת רשות מקרקעי ישראל לשלם לרשות עלויות הגירה ופינוי שיאפשרו לחקים מחדש את המתקנים המשמשים אותה בשדה תעופה אילת, בשדה התעופה רמון בסכום כולל של כ-363 מיליון ₪.

עלויות ההגירה והפינוי ישולמו כדלקמן:

א. 120 מיליון ₪ לא יאוחר מ-60 ימים מיום חתימת ההסכם

ב. 120 מיליון ₪ עם דיווח הרשות על השלמת הקמתו של שדה תעופה רמון

ג. 113 מיליון ₪ עם השלמת פינוי שדה תעופה אילת

ד. 10 מיליון ₪ ישולמו במועד סיום עבודות טיהור הקרקע והמים בשדה תעופה אילת

עד ליום 31 בדצמבר 2017 קיבלה הרשות, על חשבון זמי הגירה, מרשות מקרקעי ישראל סך של כ-240 מיליון ₪.

הרשות מקיימת דיונים מול רשות המיסים בעניין היבטי המיסוי הנובעים מהסכם זה, נכון למועד הדוחות הכספיים טרם התקבל האישור.

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

9. העברת פעילות התעופה הכללית משדה תעופה הרצליה לשדה תעופה חיפה

בהתאם להחלטת המועצה הארצית לתכנון ובנייה, שדה התעופה הרצליה אמור לסיים את פעילותו בחודש אוקטובר 2018, או עם אישור תוכנית למגורים על שטח השדה - לפי המועד המוקדם מבניהם. במקביל משרד הביטחון נערך לפינוי שטח אשר בשימוש חיל האוויר המצוי בצמוד לשדה התעופה חיפה ובטווח הביניים יוכל לאפשר שימוש מידי, זמני וחלקי לקליטת פעילות התעופה הכללית עד להשלמת יישום תוכנית תתייל 74 (הקמת שדה קבע לתעופה כללית).

בהתאם להחלטת מועצת הרשות לפיתוח שדה תעופה חיפה ולצורך הסדרת חלוקת המקרקעין שיפנה משרד הביטחון וקביעת השימושים במרחב של שדה תעופה חיפה וטביבתו, נחתם בחודש אוקטובר 2017 הסכם עקרונות בין הרשות, משרד האוצר, חברת נמלי ישראל, רשות מקרקעי ישראל ועיריית חיפה ולחלן עקרונותיו:

עד חודש ספטמבר 2019 תעתיק הרשות את פעילות התעופה הכללית מהרצליה לחיפה, לצורך כך יקצה משרד הביטחון לרשות משבצת קרקע של כ- 60 דונם.

רשות מקרקעי ישראל תשלם לרשות עלויות ההגירה בסך של 130 מיליון ₪ (בחודש נובמבר 2017 הותבלה מקדמה בסך של כ- 30 מיליון ₪).

השטח שיוקצה לרשות יהיה בחזקת הרשות לתקופה של 25 שנה או עד ליישום תתייל 74 (הקמת שדה לתעופה כללית).

עם הקמת השדה החלופי לתעופה כללית, תחזיר הרשות לרשות מקרקעי ישראל 27 דונם מהשטח שהוקצה (כאמור בסעיף 1 לעיל).

לרשות אופציה בלתי חוזרת לקבלת כ- 280 דונם מהשטח שיפנה משרד הביטחון לצורך יישום התוכנית המפורטת לשדה תעופה חיפה, במידה והאופציות תמומש, יצורף שטח זה להסכם החכירה בין הרשות לרשות מקרקעי ישראל.

ככל שתהיה דחייה שמשמעותה המשך פעילות שדה תעופה הרצליה, תפנה הרשות למועצה הארצית לתכנון ובניה וליועץ המשפטי לממשלה לדחיית מועד להפסקת הפעילות בשדה התעופה הרצליה העומד היום על חודש אוקטובר 2018 והמשך מותן החסינות עד למועד הפינוי.

בתוך שנה מיום חתימת הסכם העקרונות ייחתם הסכם פרטני בין הרשות לבין רשות מקרקעי ישראל (להלן - "רמ"י") במסגרתו תותקצב רמ"י את הליכי הכנת תתייל 74 לרבות הליכי התכנון, רכישת הקרקע והעתקת התשתיות והפעילות לאתר הנבחר.

לאחר 180 יום מהפסקת הפעילות בשדה התעופה הרצליה, הרשות תשיב את הקרקע לרמ"י, עלות הפינוי וחשיקום יחולו על רמ"י.

עקרונות ההסכם אושרו ע"י מועצת הרשות.

הרשות בוחנת את היבטים שעשויים לנבוע מיישום סיכום העקרונות.

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

10. הסכם בין הרשות למשרד הביטחון

בתאריך 17 באוקטובר 2017 חתמה הרשות עם משרד הביטחון על הסכם אשר מסדיר את הקבלה והשימוש בשטחים שיוקצו על ידי משרד הביטחון לרשות לצורך העתקת הפעילות של התעופה הכללית לשדה תעופה חיפה.

להלן עיקרי ההסכם:

משרד הביטחון יעמיד לרשות, ללא תמורה, את המקרקעין הנדרשים להעתקת הפעילות. הרשות תבצע את עבודות הבינוי ותשלם את האגרות, ההיטלים והמיסים שיוטלו על השטחים הכלולים בהסכם באמצעות דמי החגירה שתקבל הרשות מרמ"י. בהתאם לפרוגרמה שנערכה, יוקמו עד ספטמבר 2019 - מסלול הסעת, מכוני בדק, רחבות חניה, עמדות למטוסים, בתי ספר לטיסה ועוד. עקרונות ההסכם אושרו ע"י מועצת הרשות.

11. פינוי טרמינל אזרחי בשדה דב

בתאריך 28 באוקטובר 2012, אישרה ממשלת ישראל את הפסקת הפעילות התעופותית האזרחית ופינוי המתחם האזרחי משדה דב לא יאוחר מיום 30 ביוני 2016.

בעקבות כך, התקיים מו"מ בין רשות שדות התעופה לבין רשות מקרקעי ישראל בעניין עלויות החגירה אותם תקבל הרשות בגין פינוי השטח והוצאות הכשרת נתבי"ג ושתפ"א הנגזרות מפינוי שדה דב. ביום 12 באוגוסט 2013 נחתם הסכם בין הצדדים לפיו תקבל הרשות חזר עלויות הגירה עד לסך של 230 מיליון ₪. עד יום 31 בדצמבר 2017 קיבלה הרשות סך של כ-196 מיליון ₪.

בתאריך 30 ביוני 2013 הגיעה הרשות להסדר מיסוי עם רשות המיסים בדבר אי תבות במס רווח הון באשר להחזר הוצאות החגירה משדה דב.

בתאריך 25 בינואר 2016 ניתן פסק דין בבית המשפט העליון, לפיו נדחה הפינוי ליום 30 באפריל 2017. בתאריך 14 בפברואר 2017, הגישה המדינה לבית המשפט העליון בקשה דחופה להארכת הפעילות, כדלקמן:

- א. פינוי השדה האזרחי הקיים (למעט המסלול) יתבצע עד ליום 31 באוקטובר 2017.
  - ב. הפעילות האזרחית (מובילים אוויריים ופעילות מסוקים) תמשך באמצעות טרמינל זמני שיבנה בשטח הצבאי.
  - ג. הפסקת הפעילות האזרחית, ופינוי הטרמינל הזמני, יבוצעו במקביל להפסקת הפעילות הצבאית, לא יאוחר מחודש דצמבר 2018. עלויות אלה יהיו מתקציב המדינה.
  - ד. בקשה זו הוגשה ללא הסכמת מנהל הגוש הגדול המתנגד לזיחית המועד לפינוי.
- בתאריך 8 במרץ 2017 דן בג"צ בבקשת המדינה להארכת הפעילות בשדה דב ודחה אותה. בתאריך 22 במרץ 2017 אושר בקריאה שניה ושלישית חוק שדה תעופה שדה דב (חוראות מיוחדות), התשע"ז-2017, לפיו שדה דב ימשיך לשמש כשדה תעופה לתעופה האזרחית כל עוד משמש שדה דב כשדה תעופה לתעופה הצבאית. שר הביטחון יודיע לשר התחבורה על מועד הפסקת הפעילות הצבאית 60 יום לפני אותו המועד. כמו כן, תבצע המדינה את העבודות להקמת חמבנים הנדרשים לצורך המשך הפעלתו

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

הזמנית של שדה דב לתעופה האזרחית באופן שעד ליום 1 בדצמבר 2017 תושלם בניית המסוף הזמני לתעופה האזרחית.

בתאריך 29 בנובמבר 2017 קבע שר האוצר, בהתאם לסמכות שניתנה לו בחוק, כי העתקת הטרמינל תידחה עד ליום 31 ביולי 2018. בתאריך 30 באפריל 2017 תוקפו של חצו למתן שירותים הוארך על-ידי שר התחבורה ושר הביטחון לתקופה של עד המועד בו שדה התעופה יחזל לשמש כשדה תעופה לתעופה צבאית, בהתאם לחודעת שר הביטחון לפי סעיף 2(ב) לחוק, "שדה תעופה דב הוא (הוראות מיוחדות), התשע"ז-2017.

12. תוכנית מתאר לשדה תעופה חיפה (תת"ל 80)

בהתאם להנחיות תמ"א 15 ובהתאם לדרישות חוק תכנון ובניה, נדרשת הרשות להסדרה סטטוטורית של שדה תעופה חיפה. שדה תעופה חיפה מעוגן כיום בתוכנית מנדטורית שאינה כוללת את כל שטחו. לפיכך מקדמת הרשות תוכנית תשתית לאומית (תת"ל 80) שתכלול את כל שטח השדה והארכת המטלול, התוכנית מצויה בחליך מתקדם. לאחרונה עלתה דרישה להגשת כתב שיפוי כתנאי לאישורה. טרם אישור התוכנית על ידי מועצת הרשות, הרשות עורכת סקר שמאי אשר יבחן את חיקף החשיפה הצפוי לעת אישור התוכנית. עם השלמת הסקר יובא הנושא לאישור הנחלת הרשות והמועצה.

13. תוכנית מתאר לשדה תעופה מחניים (תת"ל 75)

בהתאם להנחיות תמ"א 15 מקדמת הרשות בועדה לתשתיות לאומיות תוכנית לשדה תעופה מחניים אשר עד כה טרם הוסדר סטטוטורית. לאור דרישת רשות תעופה אזרחית לשמירת שטחי בטיחות, בוחנת הרשות שתי חלופות. הרשות מינתה שמאי לבחינת משמעותיות החלופות, תוצאות הבחינה יובאו בפני מנכ"ל הרשות לצורך קבלת החלטתו.

14. חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו- 2016), התשע"ו-2015

ביום 30 בנובמבר 2015 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016), התשע"ו-2015, במסגרת החוק תוקן חוק חרשות כדלקמן:

א. לסעיף 40 התוסף תת סעיף 40ב' לפיו תשלם הרשות באופן חד פעמי תמלוגים נוספים עבור השנים 2016-2018 בשיעור של 12.5% מהכנסותיה למעט הכנסות מאגרות ומשירותים תעופתיים לנוסעים ומטוסים. תשלום התמלוגים בפועל בגין שלוש השנים, יתבסס על הכנסות הרשות לשנת 2016 וישולם בשנה זו. (37.5% מחכנסות הרשות לשנת 2016). ונוספת התמלוגים בגין השנים 2016-2018 מסתכמת לסך של כ- 610 מיליון ₪. תוספת התמלוגים תיזקף כהוצאה בדוחות הכספיים לשנים 2016-2018. בהתאם לתיקון שבוצע בחוק שילמה הרשות את מלוא הסכום עד תום שנת 2017.

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

ב. סעיף 58 תוקן כך שהוארכה סמכות מנהל רשות המסים לפטור את הרשות ממס על הרווחים שהופקו מהכספים המיועדים לפנסייה תקציבית עד לשנת 2018 כולל. הארכת הפטור כפופה להפקדת הכספים עד תום שנת 2018 בקופה מרכזית לקצבה. בתאריך 24 במאי 2016 התקבל אישור רשות המסים על הארכת הפטור.

15. חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו- 2018),

התשע"ז-2016, (להלן: "חוק ההתייעלות")

- ביום 29 בדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות, במסגרתו תוקן חוק הרשות כדלקמן:
- לסעיף 40 בחוק התנוסף תת סעיף ג', שבמסגרתו תשלם הרשות למדינה תמלוגים נוספים בשנים 2017 ו-2018 בסך של 1,930 מיליון ₪ כדלקמן:
    - בשנת 2017 ישולמו 740 מיליון ₪. סך של 370 מיליון ₪ ישולמו עד ליום 30 ביוני 2017 וסך של 370 מיליון ₪ נוספים ישולמו עד ליום 31 בדצמבר 2017. סכום זה שולם עד תום שנת 2017.
    - בשנת 2018 ישולמו 1,190 מיליון ₪. סך של 595 מיליון ₪ ישולמו עד ליום 30 ביוני 2018 וסך של 595 מיליון ₪ נוספים ישולמו עד ליום 31 בדצמבר 2018.
  - סעיף 40ב' (ב 2) תוקן, כך שנדחה תשלום תמלוגים בהתאם לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016), התשע"ו-2015, בסך של כ-465 מיליון ₪, מיום 10 בדצמבר 2016 עד ליום 10 בדצמבר 2017. עד לתום שנת 2017 שולמה יתרה זו.
  - סעיף 58 לחוק הרשות תוקן כך שהוארכה סמכות מנהל רשות המסים לפטור את הרשות ממס על הרווחים שהופקו מהכספים המיועדים לפנסייה תקציבית עד לשנת 2021 כולל. הארכת הפטור כפופה להפקדת הכספים עד תום שנת 2021 בקופה מרכזית לקצבה. הרשות פנתה לרשות המסים בבקשה לחאריך את הפטור, הפטור טרם התקבל.

16. חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2019), התשע"ח -

2018, (להלן: "חוק ההתייעלות")

- בתאריך 15 במרץ 2018 אישרה הכנסת את חוק ההתייעלות, במסגרת החוק תוקן חוק הרשות. להלן עיקרי התיקונים:
- סכום התמלוגים שישולמו למדינה בשנת 2018 יעמוד על סך של 940 מיליון ₪ (במקום 1,190 מיליון ₪).
  - בשנת 2019 ישולמו תמלוגים בסך של 1,200 מיליון ₪.
  - החל משנת 2020 תשלם הרשות למדינה, תמלוגים בשיעור של 50% מהרווח השנתי הנקי, ובלבד שסכום התמלוגים לא יעלה על סכום החכנסה התייבת השנתית כהגדרתה בהצעת החוק. סברה מועצת הרשות, כי בשנה מסוימת, קיים חשש סביר שתשלום התמלוגים ימנע מהרשות לעמוד בתחייבויותיה הקיימות או הצפויות, רשאית מועצת הרשות לפנות לשר התחבורה ולשר האוצר בבקשה להפחית את שיעורי התמלוגים. פנתה המועצה כאמור, רשאים שרי האוצר והתחבורה

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

- להורות על הפחתת שיעורי התמלוגים באם שוכנעו כי קיים חשש כאמור. הוצעה על כך תימסר לוועדת הכספים של הכנסת.
- ד. נקבעו הוראות נוספות בדבר מינוי רואה החשבון תשבון מבקר, תפקידיו והליך אישור הדוחות הכספיים של הרשות.
- ה. תשלומי התמלוגים לפי טעיפים 40א/עז 40ג לחוק הרשות, יותרו בניכוי לצרכי מס בשנות המס שבה שולמו.
- ו. כל נכסי הרשות בנמל התעופה בן גוריון יהיו פטורים מכל אגרה, ארנונה או תשלום חובה אחר, המשתלמים לרשות מקומית.

17. החלטת ממשלה 1873 מיום 11 באוגוסט 2016

במסגרת החלטת הממשלה נקבע כדלקמן:

- א. הרשות תהיה פטורה מתשלום בגין הוצאות ביקורת גבולות עד לסכום של 60 מיליון ₪ בשנה, בשנים 2018-2027.
- ב. מתן פטור מכלל האגרות לפי תקנות רשות שדות התעופה (אגרות) התשנ"א-1991, לשדה התעופה רמון. משך הפטור יהיה שלוש שנים מיום הפעלת השדה.

18. הקמת ועדת חקירה לבחינת המעמד המוניציפלי של נתב"ג

ביום 9 במאי 2017 חתם מנכ"ל משרד הפנים על כתב מינוי של ועדת חקירה לשינוי גבולות נתב"ג וחלוקת הכנסות עם רשויות מקומיות: עמק לוד, לוד, חבל מודיעין, אור יהודה, יהוד-מונוסון ושוהם. ועדה זאת אמורה לבחון את הצורך בשינוי מעמדו של נתב"ג כשטח גלילי אשר שויך מוניציפאלית לרשויות הסמוכות וכתוצאה מכך תחויב הרשות בתשלום ארנונה ותהיה כפופה לחוקי העזר של הרשויות הנ"ל. ועדה זו הינה ועדה נוספת בשרשרת ועדות שפעלו במשך השנים לשינוי מעמדו של נתב"ג, אשר מאז הקמתו הוחלט להחריגו מכל שיוך מוניציפאלי וזאת על מנת לשמור על עצמאותו.

כמתקן תשתית לאומי יחיד מסוגו במדינת ישראל. הרשות מתנגדת נחרצות למהלך זה ופועלת בכל הדרכים העומדות לרשותה על מנת למנוע שינוי הסטטוס הקיים, לרבות בדרך של הגשת עתירה לבג"צ שעדיין תלויה ועומדת.

לאור פרסום תזכיר חוק ההתייעלות לשנת 2019 לפיו הוצע לעגן בחקיקה פטור קבוע לנתב"ג מתשלום ארנונה ותשלומים מוניציפליים אחרים, פנתה הרשות למשרד הפנים בדרישה להקפאת דיוני הוועדה. הבקשה נענתה וביום 17 בינואר 2018 ניתנה הנחיית מנכ"ל משרד הפנים להקפיא את דיוני הוועדה עד לסיום הליכי החקיקה ואישורו של חוק תקציב 2019.

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

19. לרשות שלושה תחומי פעילות:

א. פעילות תעופתית

עיקר פעילות זו הינה מתן שירותים לנוסעים ולמטוסים כאמור בסעיף 5 לחוק רשות שדות התעופה, התשל"ז-1977 ובכלל זה הפעלה, ניהול, פיתוח והקמת שדות תעופה המפורטים בתוספת לחוק. ההכנסות מפעילות תעופתית חיוו כ- 57% מכלל הכנסות הרשות בשנת 2017 ו- 53% בשנת 2016.

ב. פעילות במסופי גבול יבשתיים

בהתאם לחוק רשות שדות התעופה (תוראת שעה) (תיקון) התש"ס-1980, מפעילה הרשות את מעברי הגבול היבשתיים בין מדינת ישראל ובין מצרים וירדן.

ג. פעילות מסחרית

עיקר פעילות זו מתבטא במתן שירותים מסחריים לנוסעים בנמלי התעופה, למטוסים ולמטענים באוויר וביבשה. עיקר ההכנסות מתחום פעילות זה נובע מדמי הרשאה לזכיינים המשולמים ע"י בעלי הרשאה. ההכנסות מפעילות זו היוו כ- 43% מכלל הכנסות הרשות בשנת 2017 ו- 47% בשנת 2016.

20. לקוחות הרשות הינם: חברות תעופה, זכיינים בעלי הרשאה לפעילות כלכלית מסחרית ומקבלי שירותים אחרים.

21. לקוח עיקרי

[REDACTED]

22. עונתיות

תנועת הנוסעים והמטוסים מתאפיינת בעונתיות חזקה. עיקר הפעילות הינה בחודשי הקיץ ובחגים (חגי תשרי ופסח) כאשר השיא הינו בחודשים יולי עד ספטמבר, בעוד שבחודשי החורף (ינואר-מרץ) הפעילות מתונה יותר.

23. משמעויות תמ"א 2/4

[REDACTED]

רשות שדות התעופה דו"ח דירקטוריון

עסקאות עתידיות לגידור תזרים המזומנים מהכנסות תעופתיות. תחכנסות התעופתיות של הרשות הסתכמו בשנת 2017 לסך של 2,047 מיליון ₪.

2. הכנסות מסחריות

ההכנסות המסחריות של הרשות, צמודות בחלקן לשער החליפין של הדולר. בשנת 2017 הסתכמו ההכנסות המסחריות של הרשות לסך של 1,558 מיליון ₪, מתוכם סך של 817 מיליון ₪ צמודים לשער החליפין של הדולר ומהווים כ- 52% מסך ההכנסות המסחריות. הרשות פועלת להקטנת החשיפה של ההכנסות המסחריות לשינויים בשער החליפין של הדולר באמצעות חוזי הרשאה חדשים הנקובים בשקלים.

ד. השפעת מיסוי

עיקר המכירות בחנויות למוצרים פטורי מכס כיום הוא לישראלים היוצאים מן הארץ. פערי המחירים יוצרים אטרקטיביות ברכישת מוצרים פטורי מכס. שיעורי המכס והמיסים נקבעים בתקנות שבאחריות ממשלת ישראל. מדיניות ממשלת ישראל בשנים האחרונות הייתה להקטין את שיעורי המס המוטלים על מוצרים מיובאים. במיזח ותימשך מגמת הקיטון בשיעור המס עלול חזיבר לפגוע בהיקף המכירות בחנויות הדיוטי פרי ובכך גם לפגוע בהכנסות הרשות.

ה. ביטוח צד ג' בגין סיכוני מלחמה וטרור

לרשות כיסוי ביטוחי בגין סיכוני מלחמה וטרור בגבול אחריות של 1 מיליארד דולר מחברות ביטוח בינלאומיות.

ג. מצב כספי

הדוחות הכספיים של הרשות נערכו בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן: "IFRS"). תקנים אלה כוללים:

1. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).
2. תקני חשבונאות בינלאומיים (IAS).
3. הבחורת לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRIC) ולתקני חשבונאות בינלאומיים (SIC). עיקרי המדיניות וחשבונאית יושמו באופן עקבי לגבי כל תקופות הדיווח המוצגות בדוחות כספיים אלה. דוחות כספיים אלו נערכו גם בהתאם להוראות טעיפים 38 ו-40 שבחוק הרשות והחלטות הרשות הנובעות מהן.
4. הנכסים חשופים מסתכמים ב- 3,491 מיליון ₪ לעומת 4,055 מיליון ₪ בשנת 2016.
5. חרוש הקבוע מסתכם ב- 4,720 מיליון ₪ והוא מהווה 53% מסך המאזן. בשנת 2017 הושקע ברכוש קבוע סך של כ- 787 מיליון ₪, לעומת 770 מיליון ₪ בשנת 2016.
6. הרוש האחר, נטו מסתכם ב- 568 מיליון ₪ והוא מהווה 6.3% מסך המאזן.
7. התחתיביות השוטפות של הרשות הסתכמו ב- 1,109 מיליון ₪, לעומת 1,262 מיליון ₪ בשנת 2016.

רשות שדות התעופה
דו"ח דירקטוריון

8. [Redacted]

9. השינויים בקרנות הרשות נובעים מעודף בפעולות השנה בסך של כ- 78 מיליון ₪, מגידול בקרן חונית בגין גידור תזרים מזומנים בסך של 49 מיליון ₪, ומדידות מחו"ש בגין הוצאות לתוכנית להטבות לעובדים בסך של כ- 320 מיליון ₪.

ג. תוצאות הפעילות העסקית

1. נתוני פעילות בינלאומית:

	<u>2016</u>	<u>2017</u>	<u>שינוי ב %</u>	
נוסעים	17,491,986	20,438,319	16.8%	
מטוסים	124,418	141,818	14%	

2. הכנסות הרשות בשנת 2017 הסתכמו בכ- 3,605 מיליון ₪ לעומת 3,442 מיליון ₪ בשנת 2016, גידול בשיעור של 4.7%.

3. סך הוצאות בשנת 2017 הסתכמו לסך של 3,627 מיליון ₪ לעומת סך הוצאות של 2,704 מיליון ₪ בשנת 2016. הגידול בהוצאות נובע בעיקר מעליה בתשלומים לממשלה בגין תשלומי תמלוגים בסך 740 מיליון ₪ בהתאם לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו- 2018)

4. ההפסד התפעולי הסתכם בכ- 22 מיליון ₪ לעומת רווח תפעולי בסך של כ- 738 מיליון ₪ בשנת 2016.

5. הכנסות המימון, נטו הסתכמו בכ- 92 מיליון ₪ לעומת הכנסות מימון, נטו בסך של כ- 24 מיליון ₪ בשנת 2016.

6. עודף הכנסות על הוצאות בשנת 2017 הסתכם בכ- 78 מיליון ₪ לעומת עודף בסך של כ- 302 מיליון ₪ בשנת 2016.

7. הגירעון הכולל בשנת 2017 הסתכם בכ- 193 מיליון ₪ לעומת עודף כולל של כ- 287 מיליון ₪ בשנת 2016.

ד. נזילות

תזרים המזומנים מפעילות שוטפת בשנת 2017 הסתכם בגרעון של כ- 3 מיליון ₪ לעומת עודף של כ- 864 מיליון ₪ בשנת 2016.

תזרים המזומנים לרכישת נכסים קבועים בשנת 2016 הסתכם בכ- 787 מיליון ₪ לעומת 770 מיליון ₪ בשנת 2016.

יתרת המזומנים ליום 31 בדצמבר 2017 מסתכמת בכ- 747 מיליון ₪ לעומת 360 מיליון ₪ אשתקד. יתרת המזומנים מיועדת לביצוע תקציבי הפיתוח המאושרים בשנים הקרובות (ראה סעיף אי(6) לעיל).

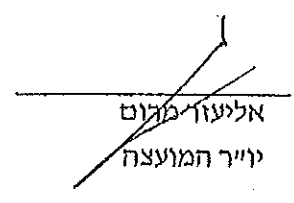
רשות שדות התעופה
דו"ח דירקטוריון

ה. מקורות מימון

יתרת החלוואות מבנקים ליום 31 בדצמבר 2017 מסתכמת בכ- 66 מיליון דולר.

מועצת הרשות מודח להנחלת הרשות ולעובדיה על עבודתם חמסורה ועל תרומתם להתפתחות הרשות ולקידום עסקיה.

יעקוב גבוני
המנהל הכללי

אליעזר מרום
יו"ר המועצה

רשות שדות התעופה בישראל

דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2017

תוכן העניינים

עמוד

2	דוח רואי החשבון המבקרים
3	דוחות על המצב הכספי
4	דוחות הכנסות והוצאות
5	דוחות על הרווח הכולל
5	דוחות על השינויים בקרנות
6-7	דוחות על תזרימי המזומנים
8-74	באורים לדוחות הכספיים

דוח רואי החשבון המבקרים
לחברי המועצה והנהלה של
רשות שדות התעופה בישראל

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של רשות שדות התעופה בישראל (להלן: "הרשות") לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 ואת דוחות הכנסות והוצאות, הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בקרנות והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שחסיימה ביום 31 בדצמבר 2017. דוחות כספיים אלה הינם באחריות המועצה והנהלה של הרשות. אחריותנו היא לחוות דעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה חשבון), התש"לג - 1973. על פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה לחשיג מידה סבירה של בטחון שאין בדוחות הכספיים חצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מודגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על יד המועצה והנהלה של הרשות וכן הערכת נאותות החצגה בדוחות הכספיים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של הרשות לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בקרנות ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת משלוש השנים בתקופה שחסיימה ביום 31 בדצמבר 2017 בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).

מבלי לסייג את חוות דעתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 21 בדוחות הכספיים בדבר תביעות משפטיות, שחוגשו נגד הרשות, לפי סעיף 197 לחוק התכנון והבניית.

בכבוד רב,

RSM שיף הזנפרץ ושות'
רואי חשבון

תל-אביב, 22 למרץ, 2018

לשנת שדות התעופה בישראל
דוחות על המצב המספני

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
במיליוני ש"ח	

בא"ר

17	17	13	התחייבויות שוטפות
375	443	14	אשראי מוטאגורים בנקאים
682	550	15	התחייבויות לספקים ולעומד שירותים
76	19	16	זכאים ודרישות זרות
80	80	17	ממשלות ישראל
32	---	17	הפרשות
1,262	1,109	8	מכשירים פנסים נגזרים

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
במיליוני ש"ח	

בא"ר

360	747	5,1	נכסים שוטפים
898	154	6,1	מזומנים וש"ח מזומנים
2,297	1,982	7	השקעות מיליוניות
---	26	8	השקעות לימן קצר
226	241	9	מכשירים פנסים נגזרים
252	316	10	לקוחות
22	25	10	חובבים ודרישות חובה
4,055	3,491	23	מלאי חומרי אריקה

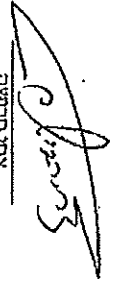
1,019	1,018	17	התחייבויות שאינן שוטפות
248	207	18	הפרשות
32	29	19	התחייבויות למוטאגורים בנקאים
252	291	20	הכנסות מראש
1,511	1,545	20	הטבות לעובדים

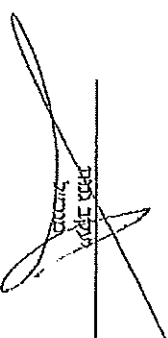
375	180	20	נכסים בלתי שוטפים
4,306	4,720	11	נכסי תכנון, נכ"ר
575	568	12	רכוש קבוע, נכ"ר
---	---	12	רכוש אחר, נכ"ר
5,256	5,468	74	נכסי מסי כוחים

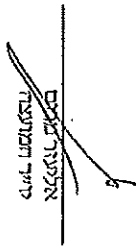
6,522	6,280	קבוצת
(24)	25	קיד לפיתוח ולהרחבת תשתיות
6,498	6,305	קיד במזן גידול הרוכש מזומנים

9,311	8,959
-------	-------

הבאורים המפורטים לדוחות המספנים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

צחי תבואה
סמנכ"ל כלכלה ומספנים

עידו תמיר
מנהל

אלעזר מילר
ד"ר המומחה

22 לפברואר, 2018
ראויץ אישור הדוחות המספנים

רשות שדות התעופה בישראל
דוחות הכנסות והוצאות

לשנת שהסתיימה ביום 31 בדצמבר				
2015	2016	2017		
מיליוני ש"ח				
			<u>באור</u>	
				הכנסות
444	465	515	א22	מאגרות ושרותים למטוסים
1,270	1,351	1,532	ב22	מאגרות ושרותים לנוסעים
1,551	1,626	1,558		מפעילות מטחריג
<u>3,265</u>	<u>3,442</u>	<u>3,605</u>		
				הוצאות
1,167	1,219	1,394		שכר עבודה ונלוות
543	592	667	ז22	אחזקה והפעלה
391	374	380	11,12	פחת
174	182	86	ב14	דמי חכירה
112	141	139	ה22	כלליות
19	222	962	1	תשלומים לממשלת ישראל
29	(26)	(1)	ז22	הוצאות אחרות
<u>2,435</u>	<u>2,704</u>	<u>3,627</u>		
<u>830</u>	<u>738</u>	<u>(22)</u>		עודף (גירעון) תפעולי
46	45	111		הכנסות מימון
(43)	(21)	(19)		הוצאות מימון
<u>3</u>	<u>24</u>	<u>92</u>	ז22	הכנסות מימון, נטו
833	762	70		עודף הכנסות על הוצאות לשנה, לפני מסים על הכנסה
(264)	(460)	8	ה24	מסים על הכנסה
<u>569</u>	<u>302</u>	<u>78</u>		עודף מפעולות רגילות לשנה

הבאורים ומצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

רשות שדות התעופה בישראל
דוחות על הרווח הכולל

לשנת שוויונייה ביום 31 בדצמבר			
2015	2016	2017	
מיליוני ש"ח			
569	302	78	עודף מפעולות ויגילות לשנה
20	(1)	(320)	מדידות מחדש בגין תוכנית לחטבות לעובדים
46	(14)	49	בגין עסקאות גידור ונורמי מוזמנים, נטו
<u>635</u>	<u>287</u>	<u>(193)</u>	סה"כ עודף (הסד) כולל לשנה

דוחות על השינויים בקרנות

סה"כ	קרן בגין גידור ונורמי מוזמנים, נטו	קרן לפיתוח והרחבת חשרותים	
מיליוני ש"ח			
5,576	(56)	5,632	יתרה ליום 1 בינואר 2015
569	---	569	העברה מדוח הכנסות והוצאות
20	---	20	מדידות מחדש בגין תוכנית לחטבות לעובדים
46	46	---	העברה מדוח על הרווח הכולל בגין עסקאות גידור מוזמנים, נטו
<u>6,211</u>	<u>(10)</u>	<u>6,221</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
302	---	302	העברה מדוח הכנסות והוצאות
(1)	---	(1)	מדידות מחדש בגין תוכניות לחטבות לעובדים
(14)	(14)	---	העברה מדוח על הרווח הכולל בגין עסקאות גידור מוזמנים, נטו
<u>6,498</u>	<u>(24)</u>	<u>6,522</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
78	---	78	העברה מדוח הכנסות והוצאות
(320)	---	(320)	מדידות מחדש בגין תוכנית לחטבות לעובדים
49	49	---	העברה מדוח על הרווח הכולל בגין עסקאות גידור מוזמנים, נטו
<u>6,305</u>	<u>25</u>	<u>6,280</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

חברות המצורפים לדוחות חספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהח.

רשות שדות התעופה בישראל
דוחות על תזרימי המזומנים

נספח א'

התאמות הדרושות כדי לחצו את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2015	2016	2017
ניולוני ש"ח		
391	374	380
(4)	(3)	(3)
(53)	(63)	(86)
1	(4)	(25)
(4)	(2)	(3)
(81)	35	(15)
47	13	(198)
7	169	---
---	57	(57)
54	(38)	68
8	(17)	(1)
(30)	4	(9)
58	37	(132)
394	562	(81)

תכנסות והוצאות שאינן כרוכות בתזרימי מזומנים:

פחון והפחונות
 חכנסות מראש
 שינוי בהטבות לעובדים ונכסי תוכנית, נטו
 שינוי בחתויבויות לתאגידים בנקאיים

שינויים בסעיפי רכוש והתחייבויות:

שינוי במלאי חומרי אחוקה
 שינוי הלקוחות
 שינוי בחייבים ויתרון חובח
 שינוי במסים נדחים
 שינוי בהתחייבות לממשלת ישראל
 שינוי בטמקט ונותני שירותים
 שינוי בהפרשות
 מכשירים פיננסיים נגזרים
 שינוי בזכאית ויתרות זכות

נספח ב'

פעילות שלא במזומן

---	(239)	---
-----	-------	-----

דמי הגיחה רמי

מידע נוסף על תזרימי המזומנים

מזומנים ששולמו במשך השנה עבור:

23	24	16
218	225	38
87	93	85
---	59	1

ריבית

מסים על הכנסה

מזומנים שחוקבלו במשך השנה עבור:

ריבית

מסים על הכנסה

הבאורים המצורפים לדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי

הרשות ותפקידיה

- א. רשות שדות התעופה בישראל (להלן: "הרשות") הוקמה על פי חוק הרשות, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק הרשות") והחלה לפעול ביום 15 ביוני 1977.
- ב. תפקידי הרשות בהתאם לסעיף 5 לחוק הרשות הינם לחזיק, להפעיל, לפתח ולנהל את שדות התעופה שפורטו בתוספת לחוק הרשות [בן-גוריון, אילת, תמנע על שם אילן ואסף רמון, ירושלים, חיפה, יצחק בן-יעקב (מחניים) והרצליה] ועל פי הצווים שהוצאו מכוח חוק הרשות (שדה זב ועובדה), לכצע בהם פעולות תכנון ובנייה ולתת להם שירותים נלווים. כמו כן, מוטל על הרשות לתכנן ולחקים שדה תעופה שנקבע בתוכנית אב של שדות תעופה שאישר שר התחבורה וכן לנקוט באמצעים לביטחונם של שדות התעופה ושל בני האדם, הטובין, כלי הטיס, חמבנים, המתקנים והציוד שבהם. בהתאם לחוק רשות שדות התעופה (הוראות שעה) (תיקון), התשי"ם – 1980, על הרשות להחזיק, להפעיל לפתח ולנהל את מסופי הגבול היבשתיים הבינלאומיים.
- ג. בהתאם לאמור בחוק הרשות נתונה לסמכותו של שר התחבורה, וכן לפיקוח ובקרה של רשות תעופה אזורית מכוח חוק הטיס התשע"א - 2011. האגרות משולמות לרשות עבור השימוש בשדות התעופה ועבור שירותים אחרים הניתנים על ידה. תעריפי האגרות נקבעים על ידי שר התחבורה בתקנות הטעונות אישור ממשלה וועדות הכלכלה של הכנסת.
- ד. סעיף 7 לחוק הרשות קובע קו מנחה בפעולות הרשות הוא לנהל את כלל שדותיה, ועד כמה שניתן - כל שדה תעופה משדותיה, על יסוד חישובים כלכליים וכמפעל הנושא את עצמו.
- ה. על פי סעיף 40 לחוק הרשות, עוזף ההכנסות על ההוצאות ישמש ליצירת קרנות לחידוש חמבנים, המתקנים והציוד, לפיתוח שדות התעופה והרחבת השירותים.
- ו. בהתאם לחוק הרשות, התחייבה ממשלת ישראל להעביר לרשות, מקרקעין, מטלטלין ושאר נכסים וזכויות של המדינה, שנמצאו בתחומי שדות התעופה ערב תחילתו של חוק הרשות. כמו כן התחייבה ממשלת ישראל להעביר לרשות את כל הזכויות והסמכויות של המדינה וכל החובות וההתחייבויות המוטלות על המדינה בהסכמים, בחתקשרויות ובעסקאות שהיו בני תוקף לגבי שדות התעופה ערב תחילתו של חוק הרשות

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי - (המשך)

הרשות ותפקידיה - (המשך)

בעקבות החתימה על הסדר העברת הנכסים, נחנך ביום 16 בנובמבר 2004 הסכם חכירה עם רשות מקרקעי ישראל (להלן: "רמ"י"), אשר חסדיר את הזכויות במקרקעי שדות התעופה של הרשות ע"י לשנת 2026, עם זכות הארכה לתקופה של 49 שנים (ראה באור 15 ב'). בהתאם לסעיף 46 לחוק הרשות אישור ועדת הכלכלה של הכנסת ביום 6 בדצמבר, 2005 את ההסכם.

ז. ביום 31 לינואר 2013, חתמה הרשות עם רמ"י על תוספת להסכם החכירה מיום 16 בנובמבר 2004, לפיו שדה התעופה תמוע תתווסף לרשימת השדות בהגדרת המקרקעין ושדות התעופה בהסכם המקורי, תנאי והסכם העיקרי יחול גם על שדה תעופה תמוע.

ח. ביום 1 בינואר 1997 נכנס לתוקפו חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב), התשנ"ז - 1996. במסגרת חוק זה בוטל סעיף 48 לחוק ורשות אשר קבע כי דין הרשות לענין מסים כדין המדינה. כמו כן ביטל החוק את הפטורים ממסים וקבע שורה של הוראות ייחודיות לרשות לצורך חישוב הכנסתה החייבת.

מסופי הגבול היבשתיים

א. בהתאם לחוק רשות שדות התעופה (הוראת שעה) (תיקון), התש"ס - 1980, על הרשות להחזיק, להפעיל, לפתח ולנהל את מסופי הגבול היבשתיים הבינלאומיים עם מצרים, נטפים (אינו פעיל), טאבה וניצנה, מסופי הגבול עם ירדן, יצחק רבין, גשר אלנבי ונהר הירדן (להלן: "מסופי הגבול היבשתיים הבינלאומיים"). חוק הרשות קובע כי "שר התחבורה רשאי בצו, בהתייעצות עם המועצה ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להוסיף מסוף מעבר לרשימה שבתוספת או לגרוע ממנה".

ב. בתאריך 16 ביולי 2007, נחתם הסכם בין הרשות לבין משרד האוצר בדבר הארכת "סיכום רשת הביטחון" עד ליום 31 בדצמבר 2007. במסגרת ההסכם נקבע שבמיזיה הוצאות תפעול מסופי הגבול היבשתיים בתוספת ההשקעות בציוד ובמבנים, גבוהות מהכנסות מסופי הגבול היבשתיים - ימומן ההפרש על ידי הממשלה. במיזיה ויהיה עודף הכנסות על הוצאות הכוללות השקעות, העודף יוחזר לממשלה (להלן: "רשת הביטחון").

ג. הרשות ומשרד האוצר קיימו דיונים באשר להארכת ההסכם להפעלת מסופי הגבול היבשתיים הבינלאומיים וזאת בתחולה מיום 1 לינואר 2008. במסגרת הדיונים התגבש הסכם שאושר ונחתם על ידי הרשות בתאריך 4 לדצמבר 2008, אך טרם נחתם על ידי משרד האוצר. בסיכום דיון מיום 9 לנובמבר 2009 בין משרד האוצר לבין הרשות הוחלט כדלקמן:

1. הרשות ממשיכה לחפעיל את מסופי הגבול שבאחריותה בחתום לכללים שהיו נהוגים בתקופת שקדמה ליום 31 לדצמבר 2007.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

מסופי הגבול היבשתיים - (המשך)

2. עודף ההכנסות על ההוצאות השוטפות והוצאות הפיתוח לשנת 2008 עמד על כ- 24.4 מיליון ש"ח.
3. הסכום בסעיף 2 ועודף ההכנסות שיווצר משנת 2009 ישאר בידי הרשות עד לסיכום סופי לגבי התקופה מיום 1 לינואר 2008. הסכומים יחיו צמודים למדד המחירים לצרכן.
4. ייעוד העודפים הנ"ל הינו למימון פעילות הפיתוח, למימון תביעות המתבצעות בעקבות הליכים משפטיים ולמימון גירעונות שוטפים עתידיים במסופי הגבול.
- ד. בסיכום דיון שהתקיים ביום 31 לינואר 2018 עם סגנית הממונה על התקציבים במשרד האוצר, נקבע כי עד ליום 4 לאוגוסט 2018, יפעלו הצדדים לעיגון רשות ביטחון למעברי הגבול. כמו כן אישר משרד האוצר את מתווה הפעילות הקיים כיום ושלא תהייה חשיפת לרשות בגין אישור פרויקטים גירעוניים.
- ה. הכנסות והוצאות התפעול של מסופי הגבול היבשתיים אינן מוצגות בדוחות הכנסות והוצאות (ראה באור 15 ג).
- ו. פעילות מסופי הגבול היבשתיים רשומה כמלכ"ר לעניין מע"מ.

העברת כספי הפנסיה התקציבית לנאמנות

- א. בתאריך 17 למרץ 2013 נחתם הסדר נאמנות בין הרשות, הסתדרות העובדים החדשה וועדי העובדים לצורך הבטחת כספי הפנסיה התקציבית עבור כל הגמלאים ו/או העובדים ומבוטחים בפנסיה תקציבית ו/או שאיריהם הזכאים לפנסיה תקציבית. הסדר הנאמנות יהיה בתוקף עז' לחקמת קופה מרכזית לקצבה, או עד למציאת פתרון מוסכם אחר בין הרשות לנציגות העובדים המגן על כספי הפנסיה התקציבית לזכאים לה, והכל בהתאם לחסכם קיבוצי שיחתם בין הרשות לנציגי העובדים.
- כמו כן, הובהר בהסדר הנאמנות כי אין בו לכדי לגרוע מתובות הרשות כלפי הזכאים לפנסיה תקציבית.
- להלן עיקרי כתב הנאמנות:
  1. כל הזכויות בחשבונות הבנק בהם מופקדים כיום נכסי הנאמנות, יועברו מהרשות לבעלות נאמן.
  2. הנאמן יורשה להעביר כספים ו/ק לחשבונות הרשות בהתאם לכתב הנאמנות.
  3. פעולות השקעה בנכס החשבונות יבוצעו על ידי הרשות בלבד, או מי מטעמה.
  4. הרשות חתמה על הודעת משכון על נכסי הנאמנות לטובת הזכאים לפנסיה תקציבית.
  5. תשלומי הגמלה ישולמו על ידי הרשות.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

העברת כספי הפנסיה התקציבית לנאמנות - (המשך)

6. בכל שנה, בתום 14 יום ממועד אישור הדוחות הכספיים של הרשות יערוך רו"ח המבקר של הרשות דו"ח ביחס לסך נכסי הנאמנות אל מול סך התחייבויות הרשות בגין פנסיה תקציבית. עלתה ההתחייבות על סך נכסי הנאמנות ישולם ההפרש על ידי הרשות תוך שלושה חודשים ממועד הגשת דו"ח הנאמנות השנוני, עלה שווי נכסי הנאמנות על 105% מסך ההתחייבות, יועבר ההפרש (עודף נכסי הנאמנות העולה על 105% מהתחייבויות) לרשות תוך 30 ימי עסקים.

7. סיום תקופת הנאמנות הינה באחד מהמקרים הבאים:

1. הקמת קופה מרכזית לקצבה (או לאתר נציגות פתרון מוסכם אחר בין הרשות לנציגות העובדים).
2. סיום זכאותו של אחרון הזכאים לפנסיה תקציבית.

ב. בתאריך 11 למרץ 2013 קיבלה הרשות מרשות המיסים הסדר מקומי בדבר חוראות מיסוי להכרה בהוצאות, בעניין העברת הכספים לנאמנות ולהקמת קופה מרכזית לקצבה, להלן עיקרי ההסדר:

1. הארכת הפטור ממס על הרווחים בגין כספי היעודה עד ליום 31 לדצמבר 2012.
2. תוקפו של הפטור ימשיך לחול גם בשנים 2013-2014. לרשות המיסים קיימות האפשרות להאריך את הפטור בשנה נוספת עד ליום 31 לדצמבר 2015.
3. העברת כספי היעודה לנאמנות תהיה פטורה מניכוי מס במקור ולא תחויב במס בידי העובדים.
4. העברת כספי הנאמנות לקופה מרכזית לקצבה תהיה פטורה מניכוי מס במקור.
5. אישור ההסדר הנהוג ברשות לעניין אופן ההכרה בהוצאות הפנסיה לצרכי מס.

חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו- 2016), התשע"ו-2015

ביום 30 לנובמבר 2015 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו- 2016), התשע"ו- 2015. במסגרת תחוק תוקן חוק הרשות כדלקמן:

א. לסעיף 40 התוסף תת סעיף 40ב' לפיו תשלם הרשות באופן חד פעמי ותמלוגים נוספים עבור השנים 2016-2018 בשיעור של 12.5% מהכנסותיה למעט הכנסה מאגרות ומשירותים תעופתיים לנוסעים ומטוסיים. תשלום התמלוגים בפועל בגין שלושת השנים, יתבסס על הכנסות הרשות לשנת 2016 וישולם בשנה זו. (37.5% מהכנסות הרשות לשנת 2016). תוספת התמלוגים בגין השנים 2016-2018 מסתכמת לסך של כ-610 מיליוני ש"ח. ותמלוגים אלה ניזקפים כהוצאה בדוחות הכספיים לשנים 2016-2018. בהתאם לתיקון שבוצע בחוק שילמה הרשות את מלוא חסכום עד לתום שנת 2017.

ב. סעיף 58 תוקן כך שהוארכה סמכות מנהל רשות המסים לפטור את הרשות ממס על הרווחים שהופקו מהכספים המיועדים לפנסיה תקציבית עד לשנת 2018 כולל. הארכת הפטור כפופה להפקדת הכספים עד לתום שנת 2018 בקופה מרכזית לקצבה.
בתאריך 24 למאי 2016 התקבל אישור רשות המיסים על הארכת הפטור.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשד)

חוק והתהייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו- 2018), התשע"ז-2016, (להלן: "חוק ההתייעלות").

- ביום 29 בדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק ההתייעלות, במסגרתו תוקן חוק הרשות כדלקמן:
1. לסעיף 40 בחוק התווסף תת סעיף ג', שבמסגרתו תשלם הרשות למדינה תמלוגים נוספים בשנים 2017 ו-2018 בסך של 1,930 מיליון ש"ח כדלקמן:
    - א. בשנת 2017 ישולמו 740 מיליון ש"ח. סך של 370 מיליון ש"ח ישולמו עד ליום 30 ביוני 2017 וסך של 370 מיליון ש"ח נוספים ישולמו עד ליום 31 בדצמבר 2017. סכום זה שולם עד לתום שנת 2017.
    - ב. בשנת 2018 ישולמו 1,190 מיליון ש"ח. סך של 595 מיליון ש"ח ישולמו עד ליום 30 ביוני 2018 וסך של 595 מיליון ש"ח נוספים ישולמו עד ליום 31 בדצמבר 2018.
  2. סעיף 4ב(2) תוקן, כך שנדחה תשלום תמלוגים בהתאם לחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016), התשע"ו-2015, בסך של כ-465 מיליון ש"ח, מיום 10 ליצמבר 2016, עד ליום 10 בדצמבר 2017. עד לתום שנת 2017 שולמה יתרה זו.
  3. סעיף 58 לחוק הרשות תוקן כך שהוארכה סמכות מנהל רשות המסים לפטור את הרשות ממס על חירווחים שהופקו מהכספים המיועדים לפנסיה תקציבית עד לשנת 2021 כולל. הארכת הפטור כפופה לחפקדת הכספים עד לתום שנת 2021 בקופה מרכזית לקצבת. הרשות פנתה לרשות המיסים בבקשה להאריך את הפטור, הפטור טרם התקבל.

חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2019), התשע"ח – 2018, (להלן: "חוק ההתייעלות").

- בתאריך 15 למרץ 2018 אשרה הכנסת את חוק ההתייעלות, במסגרת החוק תוקן חוק הרשות. להלן עיקרי התיקונים:
1. סכום התמלוגים שישולמו למדינה בשנת 2018 יעמוד על סך של 940 מיליון ש"ח (במקום 1,190 מיליון ש"ח).
  2. בשנת 2019 ישולמו תמלוגים בסך של 1,200 מיליון ש"ח.
  3. החל משנת 2020 תשלם הרשות למדינה, תמלוגים בשיעור של 50% מהרווח השנתי הנקי, ובלבד שסכום התמלוגים לא יעלה על סכום ההכנסה התייבת השנתית כהגדרתה בהצעת החוק. סברה מועצת הרשות, כי בשנה מסוימת, קיים חשש סביר שתשלום התמלוגים ימנע מהרשות לעמוד בהתחייבויותיה הקיימות או הצפויות, רשאית מועצת הרשות לפנות לשר התחבורה והאוצר בבקשה להפחית את שיעורי התמלוגים. פנתה וזמועצה כאמור, רשאים שרי האוצר והתחבורה לחרות על הפחתת שיעורי התמלוגים באם שוכנעו כי קיים חשש כאמור. הודעה על כך תימסר לוועדת הכספים של הכנסת.
  4. נקבעו הוראות נוספות בדבר מינוי רואה החשבון חשבון מבקר, תפקידיו והליך אישור הדוחות הכספיים של הרשות.
  5. תשלומי התמלוגים לפי סעיפים 40א' עד 40ג' לחוק הרשות, יותרו בניכוי לצרכי מט בשנת המס שבה שולמו.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי - (המשד)

חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנת 2019), התשע"ח - 2018, (להלן: "חוק ההתייעלות") (המשד).

6. כל נכסי הרשות בגמל התעופה בן גוריון יהיו פטורים מכל אגרה, ארנונה או תשלום חובה אחר, המשתלמים לרשות מקומית.

החלטת ממשלה 1873 מיום 11 לאוגוסט 2016.

במסגרת החלטות הממשלה נקבע כדלקמן:

א. הרשות תחיה פטורה מתשלום בגין הוצאות ביקורת גבולות עד לסכום של 60 מיליון ש"ח בשנה, בשנים 2018-2027.

ב. מתן פטור מכלל האגרות לפי תקנות רשות שדות התעופה (אגרות) התשנ"א -1991, לשדה התעופה רמון. משך הפטור יהיה שלוש שנים מיום הפעלת השדה.

הקמת ועדת חקירה לבחינת המעמד המוניציפלי של נתב"ג

ביום 9 למאי 2017 זתת מנכ"ל משרד הפנים על כונן מינוי של ועדת חקירה לשינוי גבולות נתב"ג וחלוקת הכנסות עם רשויות מקומיות: עמק לוד, לוד, חבל מודיעין, אור יהודה, יהוד-מונוטון ושוהם. ועדה זאת אמורה לבחון את הצורך בשינוי מעמדו של נתב"ג כשטח גלילי אשר ישוץ מוניציפאלית לרשויות הסמוכות וכתוצאה מכך תחויב הרשות בתשלום ארנונה ונהיה כפופה לחוקי העיר של הרשויות הנ"ל. ועדה זו הינה ועדה נוספת אשרשרת ועדות שפעלו במשך השנים לשינוי מעמדו של נתב"ג, אשר מאז הקמתו וחולט להחריגו מכל שיוך מוניציפאלי וזאת על מנת לשמור על עצמאותו כמתקן תשתית לאומי יחיד מסוגו במדינת ישראל. הרשות מתנגדת נחרצות למוחלך זה ופועלת בכל הדרכים העומדות לרשותה על מנת למנוע שינוי הסטטוס הקיים, לרבות בדרך של הגשת עתירה לבג"צ שעדיין תלויה ועומדת. לאור פרסום תזכיר חוק ההתייעלות לשנת 2019 לפיו הוצע לעגן בחקיקה פטור קבוע לנתב"ג מתשלום ארנונה ותשלומים מוניציפליים אחרים, פנתה הרשות למשרד הפנים בזרישה להקפאת דיוני הועדה. הבקשה נענת ביום 17 לינואר 2018 ניתנה הנחיית מנכ"ל משרד הפנים להקפיא את דיוני הועדה עד לסיום הליכי התקיקה ואישורו של חוק תקציב 2019.

ביטוח צד ג' בגין סיכוני מלחמה וטרור

הרשות מבוטחת בביטוח צד ג' בגין סיכוני מלחמה וטרור באמצעות חברת ביטוח בינלאומית בגבול אחריות של 1 מיליארד דולר.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי -- (המשך)

פיתוח שדות תעופה ופרויקטים

תקציב הפיתוח של רשות שדות התעופה לביצוע פרויקטים שונים ממומן ממקורות עצמיים של הרשות (ראה באורים 5 ו-6). כמו כן אישרה מועצת הרשות גיוס הלוואות נוספות לצורך מימון תכניות פיתוח עתידיות בהיקף של עד 250 מיליון דולר, החלטה זו קיבלה את אישורו של שרי האוצר והתחבורה. תקציב הפיתוח לפעילות תעופתית מיועד לפרויקטים לשיפור הבטיחות, הובטחון ושמירה על רמת השירות ובתוך כך גם שיפור התשתיות התעופתיות והגדלת הקיבולת.

הצעת תקציב הפיתוח לשנים 2018-2020 ואילך מסתכמת ב- 5,251 מיליוני ש"ח (כולל פיתוח מסופי הגבול בסך של כ- 493 מיליוני ש"ח). מתוך סכום זה מוקפאים סך של 560.8 מיליוני ש"ח עד לקבלת אישור נוסף בכתב מנציגי האגף לתכנון כלכלי במשרד התחבורה ואגף התקציבים במשרד האוצר ומועצת הרשות.

להלן פירוט הפרויקטים העיקריים:

1. שדה תעופה תמנע – 1,750 מיליון ש"ח.
2. טרמינל 3 שלב ב' (זרוע רביעית) – 660 מיליון ש"ח.
3. הקמת מבנה קרקעי מזרחי בטרמינל 3 - 720 מיליון ש"ח.
4. התאמת טרמינל 1 לגידול בתנועת הנוסעים – 145 מיליון ש"ח.
5. השקעות במערכות מיון ובידוק ועוד - 267 מיליון ש"ח.
6. הקמת מבנוז נשרדים להנהלת הרשות - 120 מיליון ש"ח.

הצעת תקציב הפיתוח אושרה ע"י ממשלת ישראל ביום 19.1.2018.

שדה תעופה תמנע

ביום 24 ליולי 2011 התקבלה החלטת ממשלה בדבר מימון, הקמה והפעלת שדה תעופה בינלאומי ופנים ארצי בתמנע למרחב אילת. ההחלטה הינה המשך להחלטות ממשלה קודמות, מיום 1 לפברואר 2009 ומיום 8 ליולי 2010. להלן תמצית מתוך החלטת הממשלה מיום 24 ליולי 2011:

א. בהתאם לסעיף 5 לחוק הרשות, נקבע כי הרשות תקים שדה תעופה בינלאומי ופנים ארצי למרחב אילת בתמנע, וכי על שר התחבורה להוסיף את שדה תעופה תמנע לתוספת בחוק הרשות.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

שדה תעופת תמנע (המשך)

- ב. מימון הפרויקט יחול במלואו על הרשות וזיא תהיה רשאית לגייס חלק מעלות הפרויקט ממקורות חיצוניים. כמו כן הרשות תהיה רשאית להגיע להסדר עם רמ"י, אשר במסגרתו מימון חלק מהפרויקט יהיה באמצעות השבת המקרקעין של שדה התעופה הקיים באילת.
- ג. רמ"י תחזיר לרשות את השטחים הדרושים לחקמת הפרויקט בהתאם לעקרונות הנהוגים בין הרשות לרמ"י. גבולות המקרקעין והסכם החכירה יגובשו בין הרשות לרמ"י.
- ד. בתאריך 18 לאפריל 2012 פורסם ברשומות צו רשות שדות התעופה (שינוי התוספת לחוק) התשע"ב-2012 לפיו התווסף שדה התעופה תמנע.

חווה להעברת פעילות התעופה משדה התעופה אילת לשדה תעופה רמון

בתאריך 27 לספטמבר 2016 חתמה הרשות על הסכם עם רשות מקרקעי ישראל לפיו מתחייבת הרשות למסור את החזקה בשטח של שדה תעופה אילת, תוך 180 ימים ממועד ההפעלה הצפוי של שדה התעופה רמון. בהתאם להסכם התחייבה רשות מקרקעי ישראל לשלם לרשות עלויות הגירה ופינוי שיאפשרו להקים מחדש בשדה התעופה רמון את המתקנים המשמשים אותה בשדה תעופה אילת, בסכום כולל של כ- 363 מיליוני ש"ח. עלויות ההגירה והפינוי ישולמו כדלקמן:

- א. 120 מיליון ש"ח לא יאוחר מ-60 ימים מיום חתימת ההסכם.
- ב. 120 מיליון ש"ח עם זיווח הרשות על השלמת הקמתו של שדה תעופה רמון.
- ג. 113 מיליון ש"ח עם השלמת פינוי שדה תעופה אילת.
- ד. 10 מיליון ש"ח ישולמו במועד סיום עבודות טיהור הקרקע והמים בשדה תעופה אילת.

עד ליום 31 לדצמבר 2017 קיבלה הרשות 240 מיליון ש"ח. בהתאם לחוות דעת חשבונאית שקיבלה הרשות, זמי החגירה בסך של 353 מיליון ש"ח הוצגו בקיזוז מעלות הבנייה של שדה תעופה רמון. הרשות מקיימת דיונים מול רשות המיסים בעניין היבטי המיסוי הנובעים מהסכם זה, נכון למועד הדוחות הכספיים טרם התקבל האישור.

פינוי טרמינל אזרחי בשדה דב

1. בתאריך 28 לאוקטובר 2012, אישרה ממשלת ישראל את הפסקת הפעילות התעופתית האזרחית ופינוי המתחם האזרחי משדה דב לא יאוחר מיום 30 ליוני 2016.
2. בעקבות כך, התקיים מו"מ בין רשות שדות התעופה לבין רשות מקרקעי ישראל בעניין עלויות החגירה אותם תקבל הרשות בגין פינוי השטח והוצאת הכשרת נתיבייג ושתפי"א הנגזרות מפינוי שדה דב ובמהלכו נחתם הסכם ביום 12 לאוגוסט, 2013 לפיו תקבל הרשות תחזר עלויות הגירה עד לסך של 230 מיליון ש"ח. עד ליום 31 לדצמבר 2017 קיבלה הרשות סך של כ- 190 מיליון ש"ח.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

פינוי טרמינל אזרחי בשדה דב (המשך).

3. בתאריך 30 ליוני 2013 הגיעה הרישות להסדר מיסוי עם רשות המיסים בדבר אי חבות במס רווח הון באשר להתזר הוצאות ההגירה משדה ז"ב.
4. בתאריך 25 לינואר 2016 ניתן פסק דין בבית המשפט העליון, לפיו נדחה הפינוי ליום 30 לאפריל 2017.
5. בתאריך 14 לפברואר 2017, הגישה המדינה לבית המשפט העליון בקשה דחופה להארכת הפעילות, כדלקמן:
  - א. פינוי חשדה האזרחי הקיים (למעט המסלול) יתבצע עד ליום 31 לאוקטובר 2017.
  - ב. הפעילות האזרחית (מובילים אוויריים ופעילות מסוקים) תמשך באמצעות טרמינל זמני שיבנה בשטח הצבאי.
  - ג. חפסקת הפעילות האזרחית, ופינוי הטרמינל הזמני, יבוצעו במקביל לחפסקת הפעילות הצבאית, לא יאוחר מחודש דצמבר 2018. עלויות אלה יהיו מתקציב המדינה.
  - ד. בקשה זו הוגשה ללא הסכמות מנהל הוגש הגדול המונגד לדחיית המועד לפינוי.
6. בתאריך 8 למרץ 2017 זין בגייע בבקשת המדינה להארכת הפעילות בשדה ז"ב ודחה אותה.
7. בתאריך 22 למרץ 2017 אושר חוק שדה תעופה שדה דב (הוראות מיוחדות), התשע"ז-2017, לפיו שדה דב ימשיך לשמש כשדה תעופה לתעופה האזרחית כל עוד משמש שדה דב כשדה תעופה לתעופה הצבאית. שר הביטחון יודיע לשר התחבורה על מועד הפסקת הפעילות הצבאית 60 יום לפני אותו המועד. כמו כן, תבצע המדינה את העבודות להקמת המבנים הנדרשים לצורך המשך הפעלתו הזמנית של שדה דב לתעופה האזרחית באופן שעד ליום 1 בדצמבר 2017 תושלם בניית המסוף הזמני לתעופה האזרחית.
- בתאריך 29 לנובמבר 2017 קבע שר האוצר, בהתאם לסמכות שניתנה לו בחוק, כי העתקת הטרמינל תידחה עד ליום 31 ליולי 2018.
8. בתאריך 30 לאפריל 2017 הוארך תוקפו של הצו למתן שירותים על-ידי שר התחבורה ושר הביטחון עד למועד שבו שדה התעופה יחדל לשמש כשדה תעופה לתעופה צבאית, וזאת בהתאם להודעת שר הביטחון לפי סעיף 2(ב) לחוק, "שדה תעופה ז"ב הוא (הוראות מיוחדות), התשע"ז-2017.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשד)

פיגוי בסיס חיל האוויר סמוך לנתב"ג

1. בתאריך 12 לאפריל 2010 ניתנה החלטה במסגרת הליך גישור שנערך בין תעשיית אווירית לבין הרשות לעניין חלוקת השטחים שפוגו על ידי חיל האוויר. במסגרת החלטה תחם המגשר את השטחים, אשר לדעתו יש להעביר לתזקתה של הרשות ואת השטחים שיועברו לתעשייה האווירית.
2. בתאריך 5 לספטמבר 2012 במסגרת מסמך עקרונות לפינוי שדה דב בין הרשות, רמ"י ומשרד האוצר נקבע כי רמ"י תקצה לרשות חלק משטחי בח"א 27, בהתאם לפסק בוריות בין הרשות לתעשייה האווירית.
3. במסגרת ווחסכם שנחתם ב 12 לאוגוסט 2013 עם רמ"י בעניין העברת הפעילות התעופתית-האזרחית העבירה רשות מקרקעי ישראל לרשות כ- 1,000 דונמים. תוספת הקרקעות התווספה להסכם החלוקה מיום 16 לנובמבר 2004.

הפקעת מקרקעין

בתאריך 22 למרץ 2016 נחתם חוזה בין הרשות לבין מדינת ישראל (באמצעות חברת יפה נוף) להפקעת 70 דונם מהמקרקעין שבבעלות הרשות בשדה התעופה חיפה. תמורת ההפקעה קיבלה הרשות בשנת 2016 סך של 28.7 מיליון ש"ח.

תוכנית מתאר לשדה תעופה חיפה (תת"ל 80)

בהתאם להנחיות תמ"א 15 ובהתאם לדרישות חוק ותכנון ובניה, נדרשת הרשות להטוזה סטטוטורית של שדה תעופה חיפה. שדה תעופה חיפה מעוגן ביום בתוכנית מנדטורית שאינה כוללת את כל שטחו. לפיכך מקדמת הרשות תוכנית תשתית לאומית ("תת"ל 80") שתכלול את כל שטח השדה והארכת המסלול, התוכנית מצויה בהליך מתקדם. לאחרונה עלתה דרישה להגשת כתב שיפוי כתנאי לאישורה. טרם אישור התוכנית על ידי מועצת הרשות, הרשות עורכת סקר שמאי אשר יבחן את היקף החשיפה הצפוי לעת אישור התוכנית. עם השלמת הסקר יובא הנושא לאישור הנהלת הרשות והמועצה.

תוכנית מתאר לשדה תעופה מחניים (תת"ל 75)

בהתאם להנחיות תמ"א 15 מקדמת הרשות בועדה לתשתיות לאומיות תוכנית לשדה תעופה מחניים אשר עד כה טרם הוסדר סטטוטורית. לאור דרישת רשות תעופה אזרחית לשמירת שטחי בטיחות, בוחנת הרשות שתי חלופות. הרשות מיינתה שמאי לבחינת משמעויות החלופות, תוצאות הבחינה יובאו בפני מנכ"ל הרשות לצורך קבלת החלטה.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

העברת פעילות התעופה הכללית משדה תעופה הרצליה לשדה תעופה חיפה

בהתאם להחלטת המועצה הארצית לתכנון ובניה, שדה התעופה הרצליה אמור לסיים את פעילותו בחודש אוקטובר 2018, או עם אישור תוכנית למגורים על שטח השדה- לפי המועד המוקדם מביניהם. במקביל משרד הביטחון נערך לפינוי שטח אשר בשימוש חיל האוויר תמצוי בצמוד לשדה התעופה חיפה ובטוח הביניים יכול לאפשר שימוש מידי, זמני וחלקי לקליטת פעילות התעופה הכללית עד להשלמת יישום תוכנית תתייל 74 (הקמת שדה קבע לתעופה כללית).

בהתאם להחלטת מועצת הרשות לפיתוח שדה תעופה חיפה ולצורך הסדרת חלוקת המקרקעין שיפנה משרד הביטחון וקביעת השימושים במרחב של שדה תעופה חיפה וסביבתו, נחתם בחודש אוקטובר 2017 הסכם עקרונות בין הרשות, משרד האוצר, חברת נמלי ישראל, רשות מקרקעי ישראל ועיריית חיפה ולהלן עקרונותיו:

1. עד חודש ספטמבר 2019 תעתיק הרשות את פעילות התעופה הכללית מהרצליה לחיפה, לצורך כך יקצה משרד הביטחון לרשות משבצת קרקע של כ- 60 דונם.
2. רשוני מקרקעי ישראל תשלם לרשות עלויות ההגירה בסך של 130 מיליון ש"ח (בחודש נובמבר 2017 התקבלה מקדמה בסך של כ- 30 מיליון ש"ח).
3. השטח שיוקצה לרשות יהיה בחזקת הרשות לתקופה של 25 שנה או עד ליישום תתייל 74 (הקמת שדה לתעופה כללית).
4. עם הקמת השדה החלופי לתעופה כללית, תחזיר הרשות לרשות מקרקעי ישראל 27 דונם מהשטח שחוקצה (כאמור בסעיף 1 לעיל).
5. לרשות אופציה בלתי חוזרת לקבלת כ- 280 דונם מהשטח שיפנה משרד הביטחון לצורך יישום התוכנית המפורטת לשדה תעופה חיפה, במידה והאופציה תמומש, יצורף שטח זה לחסכם החכירה בין הרשות לרשות מקרקעי ישראל.
6. ככל שתהיה זחייה שמשמעותה המשך פעילות שדה תעופה הרצליה, תפנה הרשות למועצה הארצית לתכנון ובניה וליועץ המשפטי לממשלה לדחיית מועד להפסקת הפעילות בשדה התעופה הרצליה העומד היום על חודש אוקטובר 2018 והמשך מתן החסינות עד למועד הפינני.
7. בתוך שנה מיום חתימת הסכם העקרונות יחתם הסכם פרטני בין הרשות לבין רשות מקרקעי ישראל (להלן- "רמ"י") במסגרתו תתקצב רמ"י את הליכי הכנת תתייל 74 לרבות הליכי התכנון, רכישת הקרקע והעסקת התשתיות והפעילות לאתר הנבחר.
8. לאחר 180 יום מהפסקת הפעילות בשדה התעופה הרצליה, הרשות תשיב את הקרקע לרמ"י, עלות הפינני והשיקום יחולו על רמ"י.
הרשות בוחנת את היבטים שעשויים לנבוע מיישום סיכום העקרונות.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי - (המשד)

הסכם בין הרשות למשרד הביטחון

בתאריך 17 לאוקטובר 2017 חתמה הרשות עם משרד הביטחון על הסכם אשר מסדיר את הקבלה והשימוש בשטחים שיוקצו על ידי משרד הביטחון לרשות לצורך העתקת הפעילות של התעופה הכללית לשדה תעופה חיפה. להלן עיקרי ההסכם:

1. משרד הביטחון יעמיד לרשות, ללא תמורה, את המקרקעין הנדרשים להעתקת הפעילות.
2. הרשות תבצע את עבודות הבינוי ותשלם את האגרות, החיטלים והמיסים שיוטלו על השטחים הכלולים בהסכם באמצעות דמי ההגירה שתקבל הרשות מרמ"י.
3. בהתאם לפרוגרמה שנערכה, יוקמו עד לספטמבר 2019 - מטלול הסעה, מכוני בדיק, רחבות חניה, עמדות למטוסים, בתי ספר לטיסה ועוד.
4. ההסכם אושר במועצת הרשות.

חזוה LTP חדש

בחודש יולי 2017 התפרסמו הזוכים במכרז להפעלת תנויות ה- LTP בטרמינל 3 ובטרמינל 1 בנתבי"ג, תחילת הפעילות של הזוכים החל מיום ה- 1 בינואר 2018.

תקנות רשות שדות התעופה - אגרות

בחודש 31 לדצמבר 2008, פורסם ברשומות תיקון לתקנות רשות שדות התעופה (אגרות) התשנ"א 1991 (להלן: התקנות). תחילתן של תקנות אלה ביום 1 לינואר 2009, ונוסף בתאריך 15 לנובמבר 2011 אושר על ידי ועדת הכלכלה של הכנסת תיקון תקנות רשות שדות התעופה (אגרות), התשנ"א-1991. להלן פירוט התיקונים העיקריים בתקנות:

1. האגרות לתעופה הבינלאומית יעודכנו אחת לשנה החל מיום- 1.1.2010 ע"פ מקדם העדכון לתעופה הבינלאומית כהגדרתו בתקנות המושפע משינוי המז"ד ושער החליפין.
2. האגרות לתעופה הפנים ארצית יעודכנו אחת לשנה החל מיום- 1.1.2010 ע"פ מקדם העדכון לתעופה הפנים ארצית כהגדרתו בתקנות המושפע משינוי המז"ד.
3. נקבעו תעריפים מיוחדים לטיסות היוצאות מטרמינל 1 בשני תחומים:
  - א. אגרת טבלות (תקנה 8).
  - ב. אגרת נוסע יוצא (תקנה 13).
4. בשנת 2018 תעמוד אגרת נוסע יוצא מטרמינל 3 על סך של 26.81 דולר, לכל יעד למעט, מצרים שהנוסע היוצא אליה ישלם 20.52 דולר, תעריפי האגרות בשנת 2018 עלו ב- 7.15% ביחס לשנת 2017.
5. בשנת 2018 אגרת נוסע יוצא בכל שדות התעופה למעט טרמינל 3 בנתבי"ג, תעמוד על 12.35 דולר לנוסע יוצא.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - כללי – (המשך)

פטור מאגרות תעופה בשדה תעופה עובדה

ביום 18 לספטמבר 2016 התקבלה החלטת ממשלה מסי 1964 על מתן פטור מאגרות תעופה לשדה התעופה עובדה עד ליום הפעלתו המלאה של שדה התעופה "רמון" והפסקת פעילותו האזרחית של שדה תעופה עובדה.

באור 2 - הגדרות

- בדוחות כספיים אלה -
1. הרשות - רשות שדות התעופה בישראל.
  2. צדדים קשורים - כהגדרתם ב- IAS 24.
  3. מדד - מדד המחירים לצרכן כפי שמפורסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.
  4. דולר - דולר של ארה"ב.

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. הצהרה לגבי יישום תקני דיווח כספי בינלאומיים

הדוחות הכספיים של הרשות נערכו בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - "תקני IFRS") ופרשנויות להם שפורסמו על ידי הוועדה לתקני חשבונאות בינלאומיים (IASB). עיקרי המדיניות החשבונאית המפורטים בהמשך יישמו באופן עקבי לגבי כל תקופות הדיווח המוצגות בדוחות כספיים אלה.

ב. בסיס המדינה של הדוחות הכספיים

1. הדוחות הוכנו על בסיס העלות ההיסטורית למעט מכשירים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן זרך רווח והפסד ומכשירים פיננסיים נגזרים. לעניין אופן קביעת השווי הוגן ראה באור 3 יא.
2. ערכם של נכסים לא כספיים ופריטי חוץ עצמי שנמדדו על בסיס העלות ההיסטורית, הותאם לשינויים במודד המחירים לצרכן עד ליום 31 בדצמבר 2003, היות ועד למועד זה נחשבה כלכלת ישראל ככלכלה היפר אינפלציונית.
3. סכומי הנכסים הלא כספיים אינם מייצגים בהכרח שווי מימוש או שווי כלכלי עדיכני, אלא רק את הסכומים המדווחים של אותם נכסים.

ג. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים

- דוחות כספיים אלו ערוכים בזתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן IFRS). תקנים אלו כוללים:
- א. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).
  - ב. תקני חשבונאות בינלאומיים (IAS).
  - ג. הבהרות לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRIC) ולתקני חשבונאות בינלאומיים (SIC).
- כמו כן הדוחות והכספיים ערוכים בהתאם לתוראות סעיפים 38 ו-40 שבחוק הרשות והחלטות חרשות הנובעות מהן.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. מדיניות חשבונאית עקבית

המדיניות החשבונאית המפורטת להלן יושמה בדוחות הכספיים בעקביות, בכל התקופות המוצגות, למעט אם נאמר אחרת.

ה. מטבע פעילות ומטבע הצגה

הדוחות הכספיים מוצגים בשי"ח, שהינו מטבע הפעילות של הרשות. הרשות מציגה את המידע הכספי במיליוני שי"ח. המידע הכספי עוגל למיליון הקרוב.

ו. תקופת המחזור התפעולי

תקופת המחזור התפעולי הרגיל של הרשות הינה 12 חודשים. עקב כך כוללים הנכסים השוטפים וההתחייבויות השוטפות פריטים המיועדים וחצפויים להתממש במהלך תקופת המחזור התפעולי הרגיל של הרשות.

ז. מזומנים ושוי מזומנים

מזומנים ושוי מזומנים נחשבים על ידי הרשות השקעות שנוילותן גבוהה, הכוללות פיקדונות בתאגידים בנקאיים לזמן קצר שתקופתם המקורית אינה עולה על שלושה חודשים ממועד ההשקעה בהם ואשר אין מגבלה בשימוש בהם.

ח. מזומנים והשקעות מיועדות

פיקדונות אשר קיימת מגבלה לגבי השימוש בהם. פיקדונות אלה יועדו על ידי הנהלת הרשות לפירעון התחייבויות ולמימון פרויקטים בהתאם לתוכנית פיתוח של הרשות.

ט. הפרשה לחובות מסופקים

ההפרשה לחובות מסופקים מחושבת באופן ספציפי בגין חובות שלהערכת הנהלת הרשות גבייתם מוטלת בספק.

י. מלאי חומרי אחזקה

מלאי נמדד לפי הנמוך מבין עלות או שוי מימוש נטו. עלות המלאי כוללת את העלויות לרכישת המלאי ולהבאתו למקומו ולמצבו הנוכחיים. העלות נקבעת לפי שיטת ממוצע משוקלל.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי הנדוינות החשבונאית (המשך)

יא. מכשירים פיננסיים

1. נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים בתחולת IAS 39 מוכרים במועד החכירה הראשונית בהם לפי שווי הוגן ובתוספת עלויות עסקה המיוחסות ישירות, למעט לגבי השקעות מוצגות בשווי הוגן עם שינויים בו לדוח רווח וחפסד, אשר לגביהן עלויות עסקה נזקפות לרווח והפסד.

לאחר ההכרה הראשונית, הטיפול החשבונאי בהשקעות בנכסים פיננסיים מבוסס על סיווגם לאחת מארבע הקבוצות שלהלן:

א. נכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח והפסד

בקבוצה זו נכללים נכסים פיננסיים המוחזקים למסחר ונכסים פיננסיים אשר יועזו אם ההכרה הראשונית בהם להיות מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. נגזרים, לרבות נגזרים משובצים שהופרדו מהחוזת המארח, מסווגים כמוחזקים למסחר, למעט אם הם מיועדים לשמש כמכשירים להגנה אפקטיבית.

במקרה של מכשיר פיננסי המכיל נגזר משובץ אחוז או יותר, המכשיר המשולב בשלמותו מיועד במועד ההכרה הראשונית בלבד כנכס פיננסי הנמדד בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

ב. השקעות תמוחזקות לפדיון

פיקדונות לזמן ארוך ושטרי הון בעלי תשלומים קבועים או ניתנים לקביעה ובעלי מועדי פירעון קבועים אשר לרשות כוונה מפורשת ויכולת להחזיק בהם עד למועד פדיונם, מסווגים כהשקעות תמוחזקות לפדיון. השקעות תמוחזקות לפדיון מוצגות בעלות מופחתת תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית בניכוי הפרשה לירידת ערך, אם ישנה כזו. הכנסות מימון מוכרות על בסיס שיטת הריבית האפקטיבית (ראה באור 22 ז).

ג. הלוואות וחייבים

לרשות הלוואות וחייבים אשר הינם נכסים פיננסיים בעלי תשלומים קבועים או ניתנים לקביעה שאינם נסחרים בשוק פעיל (כגון: לקוחות, פיקדונות, הלוואות וחייבים אחרים). לאחר ההכרה הראשונית, הלוואות וחייבים נמדדים בעלות מופחתת תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית בניכוי ירידת ערך, אם ישנה כזו. הכנסות ריבית מוכרות בשיטת הריבית האפקטיבית (ראה באור 22 ז). חייבים בזמן קצר מוצגים לפי תנאיהם, בדרך כלל בערכם הנומינלי.

ד. נכסים פיננסיים זמינים למכירה

נכסים פיננסיים זמינים למכירה הינם נכסים פיננסיים (שאינם נגזרים) שיועדו בזמינים למכירה או שאינם מסווגים לאחת משלוש הקבוצות שלעיל. לאחר ההכרה הראשונית, נכסים פיננסיים זמינים למכירה נמדדים לפי השווי ההוגן. רווחים או הפסדים כתוצאה מהתאמות שווי הוגן נזקפים להון כרווח (הפסד) כולל אחר לקרן בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה, למעט בגין הפרשי שער המותיחטים למכשירי חוב כספיים אשר נזקפים לרווח או הפסד לסעיף המימון. במועד גריעת ההשקעה או במקרה של ירידת ערך, הרווח (הפסד) כולל אחר מועבר לדוח הכנסות והוצאות.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יא. מכשירים פיננסיים (המשך)

2. התחייבויות פיננסיות

התחייבויות פיננסיות בתחולת IAS 39 מסווגות כהתחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, התחייבויות פיננסיות הנמדדות בעלות מופחתת, או נגזר המיועד לשמש כמכשיר גידור. הרשות קובעת את סיווג ההתחייבות במועד ההכרה לראשונה. כל התחייבויות מוכרות לראשונה בשווי הוגן, הלוואות מוצגות בניכוי עלויות עסקה ישירות. לאחר ההכרה הראשונית, הטיפול החשבונאי בהתחייבויות פיננסיות מבוסס על סיווגם כמפורט להלן:

א. התחייבויות פיננסיות בעלות מופחתת

לאחר ההכרה הראשונית, הלוואות, לרבות אגרות חוב, מוצגות על פי תנאיהן לפי העלות בניכוי עלויות עסקה ישירות תוך שימוש בשיטת הריבית והאפקטיבית. הפחתת הריבית האפקטיבית נזקפת לרווח והפסד לסעיף המימון.

ב. התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד כוללות התחייבויות פיננסיות הממוזקנות למסחר והתחייבויות פיננסיות המיועדות עם ההכרה הראשונית בהן להיות מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

התחייבויות פיננסיות מסווגות כמוחזקות למסחר אם הן נרכשו לצורכי מכירה בנזקפה הקרובה. רווחים או הפסדים בגין התחייבויות המוחזקות למסחר נקפים לרווח או הפסד. נגזרים, לרבות נגזרים משובצים שהופרזו, מסווגים כמוחזקים למסחר אלא אם הם מיועדים לשמש כמכשירי גידור. הרשות בוחנת את קיומו של נגזר משובץ והצורך בהפרדתו במועד בו היא הופכת להיות לראשונה צד להתקשרות. הערכה מחדש של הצורך בהפרדתו נגזר משובץ נעשית רק כאשר יש שינוי בהתקשרות המשפיע באופן משמעותי על תזרימי המזומנים מההתקשרות. ניתן לייעזר התחייבות במועד ההכרה לראשונה לשווי הוגן דרך רווח או הפסד, בכפוף לתנאים שנקבעו ב-IAS 39.

3. קיזוז מכשירים פיננסיים

נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות מקוזזים והסכום נטו מוצג בדוח על המצב הכספי אם קיימת זכות שניתנת לאכיפה משפטית לקזוז את הסכומים שהוכרו, וכן קיימת כוונה לסלק את הנכס ואת ההתחייבות על בסיס נטו או לממש את הנכס ולסלק את ההתחייבות במקביל.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשד)

יא. מבשירים פיננסיים (המשד)

4. ירידת ערך של נכסים פיננסיים

נכסים פיננסיים, למעט כאלה המסווגים כנכסים פיננסיים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, נבחנים בתום כל תקופת דיווח לצורך זיהוי קיומם של סימנים לירידת ערך. ירידת ערך כאמור מתהווה כאשר קיימות ראיות אובייקטיביות לכך שכתוצאה מאירוע אחד, או יותר שהתרחש לאחר מועד ההכרה הראשוני בנכס הפיננסי, הושפעו לרעה תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים של החשקעה.

סימנים לירידת ערך של נכסים פיננסיים עשויים לכלול:

- קשיים פיננסיים משמעותיים של המנפיק או החייב.

- אי עמידה בתשלומים שוטפים של קרן או ריבית.

- צפי כי החייב יקלע לפשיטת רגל או רה-ארגון של חובות.

בגין נכסים פיננסיים מטוימים, זוגמת לקוחות בגינם לא זוהו סימנים לירידת ערך, בוחנת הרשות על-בסיס ספציפי את קיומם של ירידות ערך.

לגבי נכסים פיננסיים חמוצגים לפי העלות המופחתת, ירידת ערך מוכרת בגובה ההפרש בין ערכם הפנקסני של הנכסים הפיננסיים לבין הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים העתידיים והצפויים מהם כשהם מתוונים בשיעור הריבית האפקטיבי המקורי שלהם.

אם בתקופת עוקבת טכום ההפסד מירידת ערך של נכס פיננסי קטן, ואותו קיטון קשור אובייקטיבית לאירוע שהתרחש לאחר התקופה שבה ירידת הערך הוכרה, אזי במקרה זה מבוטל ההפסד מירידת ערך שהוכר בעבר, במלואו או בחלקו, דרך דוח הכנסות והוצאות. הערך הפנקסני של החשקעה בנכס במועד בו מבוטל ההפסד מירידת ערך לא יעלה על הסכום של העלות המופחתת של הנכס שהיה קיים לאותו מועד אילו לא הוכרה בעבר ירידת הערך.

הערך הפנקסני של נכס פיננסי מוקטן באופן ישיר בגין ההפסד מירידת ערך, למעט הפסד מירידת ערך אשר נזקף בחשבון הפרשה. חובות של לקוחות שגבייתם מוטלת בספק נזקפים לחשבון ההפרשה. השינויים בערך הפנקסני של חשבון ההפרשה נזקפים לדוח הכנסות והוצאות.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יב. מכשירים פיננסיים נגזרים ופעילויות גידור

הרשות עושה שימוש במכשירים פיננסיים נגזרים על מנת לנהל את החשיפות לשינוי שער מטבע חוץ באמצעות רכישת עסקאות אקדמה להבטחת סכום מוגדר מתוך ההכנסות התעופתיות. לפרטים נוספים על הנגזרים בהם משתמשת הרשות ראה באור 8.

מכשירים פיננסיים נגזרים מוכרים לראשונה לפי השווי החוץ במועד ההתקשרות, ונמדדים מחדש בתקופות עוקבות לפי שוויים החוץ.

שינויים בשווי החוץ של מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם מטופלים לפי חשבונאות גידור נוקפים לדוח הכנסות והוצאות.

ניתן ליעד מכשירים נגזרים מסוימים לאחד מסוגי הגידור הבאים:

1. גידור שווי חוץ של נכסים או התחייבויות שהוכרו או של התקשרות איתנה - גידור שווי חוץ.
2. גידור סיכון ספציפי המיוחס לנכס או התחייבות שהוכרו או לעסקה חזויה שצפויה ברמה גבוהה - גידור תזרים מזומנים.
3. גידור חשקעה נטו בפעילות חוץ.

הרשות מייעדות מכשירים נגזרים מסוימים לגידור תזרים מזומנים.

הרשות מתעדת במועד יצירת הגידור את הקשר בין מכשירים מגדרים לבין פריטים מגודרים, וכן את מטרות ניהול הסיכונים והאסטרטגיה ביחס לביצוע עסקאות הגידור. כמו כן, הרשות מתעדת את הערכותיה, הן במועד יצירת הגידור והן על בסיס מתמשך, בדבר היותם של המכשירים הנגזרים, המשמשים בעסקאות גידור, בעלי אפקטיביות גבוהה בהשגת שינויים מקוזים בשווי החוץ או בתזרימי המזומנים של פריטים מגודרים.

החלק האפקטיבי של שינויים בשווי החוץ של מכשירים נגזרים, המיועדים וכשירים לשמש כגידור תזרים מזומנים, מוכר ברווח כולל אחר. הרווח או ההפסד הקשור לחלק הלא אפקטיבי מוכר באופן מיידי בזרח הכנסות והוצאות.

רווחים או הפסדים שנוקפו לרווח כולל אחר נוקפים לדוח הכנסות והוצאות במהלך התקופה בה תזרימי המזומנים החזויים המגודרים משפיעים על הכנסות והוצאות.

חשבונאות גידור תזרימי מזומנים מופסקת כאשר מכשיר מגדר פוקע נמכר או מומש, או כאשר יחסי הגידור אינם עומדים עוד בתנאי הסף לגידור. הסכומים שנוקפו לרווח כולל אחר, מטווגים לדוח הכנסות והוצאות באותה תקופה שבמהלכה תזרימי המזומנים החזויים שגודרו משפיעים על דוח הכנסות והוצאות, כלומר כאשר העסקה החזויה מתרחשת.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

י.ג. רכוש קבוע

רכוש קבוע הוא פריט מוחשי, אשר מוחזק לצורך מתן שירותים, או להשכרה לאחרים ואשר חזוי כי ישתמשו בו במשך יותר מתקופה אחת.

פריטי הרכוש הקבוע מוצגים בדוח על המצב הכספי לפי העלות, בניכוי מענקי השקעה שהתקבלו בתוספת עלויות רכישה ישירות, בניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו, בניכוי פחת שנצבר ואינם כוללים הוצאות לצורך תחזוקה שוטפת.

העלות כוללת חלקי חילוף וציוד עזר שניתן להשתמש בהם רק בהקשר למכונות ולציוד. עלויות מימון המתייחסות למימון רכישה או הקמה של רכוש קבוע עד להפעלה נכללות בעלות הרכוש. שיפורים ושכלולים נזקפים לעלות.

חלקי חילוף וציוד עזר שאינם מקיימים את הקריטריונים של רכוש קבוע מוצגים כמלאי ונזקפים לדוח הכנסות והוצאות עם צריכתם.

ערך השייר ואורך החיים השימושיים של כל נכס נבחנים לפחות בכל סוף שנה וחשינויים מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן-ולחבא. לגבי בחינת ירידת ערך של רכוש קבוע, ראה סעיף ט' להלן.

הפחתת הרכוש הקבוע מבוצעת בנפרד לגבי כל מרכיב של פריט רכוש קבוע בר-פחת בעל עלות משמעותית ביחס לטווח העלות של הפריט. ההפחתה מבוצעת באופן שיטתי לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושיים הצפוי של מרכיבי הפריט מהמועד בו הנכס מוכן לשימוש המיועד תוך הבאה בחשבון של ערך שייר צפוי בתום החיים השימושיים.

שיעורי הפחתה חשונתיים בהם נעשה שימוש בחישוב הפחתה הינם כדלקמן:

	<u>%</u>
מבנים	2.5
מטלולים וגשרים	4 – 5 (בעיקר)
ציוד	12.5
מחשבים ותוכנות	33

רווח או הפסד הנוצר כתוצאה ממכירה או הוצאה משימוש של פריט רכוש קבוע נקבע לפי ההפרש שבין התקבולים ממכירתו לבין ערכו הפנקסני במועד המכירה או ההוצאה משימוש, ונזקף לסעיף הכנסות / הוצאות אחרות בדוח הכנסות והוצאות.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשד)

יד. רכוש אחר

1. פרשנות מספר 1 של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC), בדבר שינויים בהתחייבויות קיימות בגין פירוק ושיקום, ובחונתחייבויות דומות, קובעת כי שינויים במדידה של התחייבות קיימת בגין פירוק ושיקום, ושל התחייבות דומה, אשר נובעים משינויים באומדן העיתוי או חסכום של התזוים השלילי של משאבים המייצגים הטבות כלכליות, שנדרשים כדי לסלק את המחויבות יתווספו לעלות של הנכס המיוחס, או יופחתו ממנה, בתקופה השוטפת. טכום בר הפחת המותאם של הנכס, מופחת על פני אורך החיים השימושיים שלו.

[REDACTED]

טו. ירידת ערך נכסים לא פיננסיים

הרשות בוחנת את הצורך בירידת ערך נכסים לא פיננסיים (כגון: רכוש קבוע ורכוש אחר) כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה בת-השבה. במקרים כחם היתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על טכום בר-החשבה שלהם, מופחתים הנכסים לטכום בר-החשבה שלהם. טכום בר-החשבה וזינו הגבוה מבין שווי הוגן בניכוי עלויות מכירה לבין שווי שימוש. בהערכת שווי השימוש מתוונים תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע טכום בר-השבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסד מירידת ערך של נכס מבוטל רק כאשר חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הטכום בר-החשבה של הנכס מהמועז בו הזכר לאחרונה ההפסד מירידת הערך. ביטול ההפסד כאמור מוגבל למוך מבין טכום ירידת ערך של הנכס שהוכר בעבר (בניכוי פחת או הפחתה) או טכום בר-החשבה של הנכס. לגבי נכס המוצג לפי העלות, הפסד כאמור נזקף לדוח הכנסות והוצאות.

זז. זמני חכירה לרשות מקרקעי ישראל

הסדרי חכירה מסוגים כחכירה מימונית כאשר תנאי החוזה מעבירים את כל הסיכונים וההטבות המשמעותיים הנגזרים מהבעלות לחוכר. יתר החכירות מסוגות כחכירות תפעוליות. חכירת הקרקעות על ידי הרשות מרשות מקרקעי ישראל מסוגת כחכירה תפעולית. הוצאות זמני השמירות בגין חכירה תפעולית מוכרות על פני תקופת החכירה, בשיעור קבוע מהכנסות הרשות כאמור בבאור 15 ב'.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשד)

יז. התחייבות בשל הטבות לעובדים

ברשות קיימים מספר סוגי הטבות לעובדים כדלקמן (ראה גם באור 20):

1. טבות לעובדים לטווח קצר

הטבות לעובדים לטווח קצר, הן הטבות אשר חזויות להיות מסולקות במלואן בתקופה שאינה עולה על 12 חודשים מתום התקופה בה סופק השירות המזכה בהטבת. הטבות לעובדים לטווח קצר כוללות את התחייבות הרשות בגין משכורות, הפרשות סוציאליות, הזעדרויות לזמן קצר בגין ימי תופשה ומחלה. הטבות אלו נזקפות לדוח הכנסות והוצאות. והטבות נמדדות על בסיס לא מהוון אודות חזויה הרשות לשלם.

2. הטבות לאחר סיום העסקה

ברשות קיימות מספר תוכניות הטבה לאחר סיום העסקה הכוללות: פנסיה תקציבית, התחייבות לפיצויי פיטורין ותשלום שי לחג לפנסיונרים. הטבות אלה לאחר סיום העסקה הינן בחלקן תוכניות להפקדה מוגדרת ובחלקן תוכניות להטבה מוגדרת. תוכנית להפקדה מוגדרת, הינה תוכנית הכוללת תשלומים שהרשות משלמת באופן קבוע מבלי שתהיה לה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים גם אם בקרן לא הצטברו תשלומים מספיקים כדי לשלם את כל ההטבות לעובד. הפקדות לתוכנית להפקדה מוגדרת בגין פיצויים ו/או תגמולים מוכרת כהוצאה בעת התהוות המחויבות להפקדה לתוכנית במקביל לקבלת שירותי העבודה מהעובד ולא נדרשת הפרשה נוספת בדוחות הכספיים.

כמו כן מפעילת הרשות תוכנית להטבה מוגדרת - תשלום פנסיה תקציבית, פיצויי פיטורין ותשלום שי לחג לפנסיונרים. הוצאות בגין תוכנית להטבה מוגדרת נזקפות לדוח הכנסות והוצאות בהתאם לשיטת יחידת הזכאות החזויה תוך שימוש בהערכות אקטואריות המתבצעות בתום כל תקופת הדיווח.

החישוב האקטוארי מביא בחשבון מספר משווננים כגון: עלויות שכר עתידיות ושיעור עזיבת עובדים. הערך הנוכחי של מחויבות הרשות בגין תוכנית להטבה מוגדרת נקבע באמצעות היוון תזוים המאזמנים הצפוי, תוך שימוש בשיעורי היוון המבוססים על תשואה לפדיון של אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה לתקופה המתאימה למחייב של ההתחייבות. נכסי תוכנית הם נכסים המוחזקים על ידי קרן נפרדת מהרשות, אינם זמינים לנושי הרשות ולא ניתן לשלמם לרשות.

התחייבות הרשות בגין תוכנית הטבה מוגדרת המוצגת בדוח על המצב הכספי כוללת את הערך הנוכחי של המחויבות בגין ההטבה המוגדרת בניכוי השווי ההוגן של נכסי תוכנית.

בתאריך 17 למרץ 2013, נחתם הסדר נאמנות בין הרשות לבין הסתדרות העובדים וועדי העובדים לפיו העבירה הרשות את הכספים המיועדים לפנסיה תקציבית לנאמנות וזאת עד להקמת קופח מרכזית לקצבה, נכסי הנאמנות עונים על התנאים להגדרתם כנכסי תוכנית.

עד למועד העברת הכספים לנאמנות רק הקופות המרכזיות לפיצויים ענו על התנאים הנדרשים להגדרת נכסי תוכנית.

מדידות מחדש כוללות רווחים והפסדים אקטואריים וכן את התשואה על נכסי תוכנית בניכוי מרכיב הריבית. מדידות מחדש נזקפות לרווח כולל אחר בתקופת התהוותם.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשד)

יז. התחייבות בשל הטבות לעובדים (המשד)

3. הטבות אחרות לעובדים לטווח ארוך

הטבות עובדים אחרות לטווח ארוך, הן הטבות עובדים שאינן הטבות לטווח קצר, אינן הטבות לאחר העסקה ואינן הטבות בגין פיטורין. הטבות עובדים אחרות ברשות כוללות את ההתחייבויות בגין תשלום ימי חופשה ומחלה לעובדים. המחויבות נטו של הרשות בגין הטבות עובד אחרות לטווח ארוך, הינה בגין סכום החטבה העתידית המגיעה לעובדים בגין שירותים שהוענקו בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות, תוך התחשבות בשיעור עליית שכר צפויה. סכום הטבות אלו מהווה לערכו הנוכחי ומנוכה ממנו חשווי ההוגן של נכסים המתייחסים למחויבות זו, במידה שקיימים. שיעורי ההיוון מבוססים על תשואה לפדיון של אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה לתקופה המתאימה למחיימי של חזותחייבות. החישוב נעשה לפי שיטת יחידות הזכאות החזויה תוך שימוש בהערכות אקטואריות תמבצעות בתום כל תקופת דיווח. רווחים וחפסדים אקטואריים נזקפים במלואם לדוח על הרווח הכולל בתקופה בה הם התהוו.

4. הטבות בגין פיטורין

הטבות בגין פיטורין נזקפות כהוצאה כאשר הרשות התחייבה, ללא אפשרות ממשית לביטול, לפיטורי עובדים לפני הגיעם לגיל הפרישה המקובל על פי תוכנית פורמלית מפורטת. הטבות הניתנות לעובדים בפרישה מרצון נזקפות כאשר הרשות הציעה לעובדים תוכנית המעודדת פרישה מרצון, צפוי שתוצעה ותקבל וניתן לאמוד באופן מתימן את מספר הנענים להצעה.

יח. שיעור היוון המחויבות האקטוארית

בחודש נובמבר 2014 פרסמה רשות ניירות ערך עמדת סגל חשבונאית בדבר קיומו של שוק עמוק באגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה בישראל. עמדת הסגל מבוססת על חוות דעת כלכלית. להלן עיקרי עמדת הסגל:

1. ישראל מתקיים שוק עמוק באגרות חוב קונצרניות צמודות באיכות גבוהה שהמטבע שלהן הינו שקל.

2. אופן היישום הראוי למעבר משימוש בשיעור תשואה על אגרות חוב ממשלתיות לשיעור תשואה על אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה הינו בדרך של מכאן ולהבא, קווי כשינוי אומדן.

בהתאם לעמדת הסגל, הישבה חרשות את ההתחייבות האקטוארית תוך שימוש בשיעורי היוון המבוססים על תשואה לפדיון של אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה לתקופה המתאימה למחיימי של ההתחייבות.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יט. הכרה בחכנסה

חכנסות מוכרות בזרח הכנסות והוצאות כאשר הן ניתנות למזידה באופן מהימן, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לרשות, שלב ההשלמה של העסקה בנוסם תקופת הדיווח ניתן למזידה באופן מהימן וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למזידה באופן מהימן. ההכנסות נמדדות על פי שוויה ההוגן של התמורה שהרשות זכאית לקבל במהלך העסקים הרגיל בגין מותן שירותים בניכוי הנחות מסחריות.

להלן הקריטריונים הספציפיים בדבר הכרה בחכנסה לגבי סוגי החכנסות הבאים :

הכנסות ממתן שירותים (לרבות אגרות)

הכנסות ממתן שירותים מוכרות בהתאם לשלב ההשלמה של מותן השירות לתאריך הדיווח. על-פי שיטה זו, ההכנסות מוכרות בנקופות הדיווח שבהן סופקו ושירותים. הכנסות מאגרות למטוסים ונוסעים נזקפות לדוח הכנסות והוצאות עם התהוותן.

הכנסות מדמי שכירות

הכנסות מדמי שכירות מוכרות לפי שיטת הקו הישיר על פני תקופת השכירות. הכנסות משכירות בהן קיימת עלייה קבועה בזמי השכירות לאורך תקופת החוזה, מוכרות כהכנסה בהתאם לשיטת הקו הישיר על פני תקופת השכירות.

כ. הכנסות והוצאות מימון

הכנסות מימון כוללות הכנסות ריבית בגין סכומים שהושקעו, הכנסות זיבידנדים, שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד ורווחים מהפרשי שער. הכנסות ריבית מוכרות עם צבירתן, באמצעות שיטת הריבית האפקטיבית. הכנסות מזיבידנדים מוכרות במועד בו נוצרה לרשות הזכות לקבלת הזיבידנד. באם מתקבל הזיבידנד בגין מניות סחירות, מכירה הרשות בהכנסות מזיבידנד ביום הקובע (יום האקט).

שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד כוללים גם הכנסות מזיבידנדים וריביות.

הוצאות מימון כוללות הוצאות ריבית על הלוואות שנתקבלו, שינויים בגין ערך הזמן בגין הפרשות ובגין הטבות עובד לאחר סיום העסקה, שינויים בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.

עלויות אשראי, שאינן מהוונות על נכסים כשירים, נזקפות לדוח הכנסות והוצאות לפי שיטת הריבית האפקטיבית.

רווחים והפסדים מחרשי שער מדווחים בנטו.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כא. מסים על התכנסת

מסים על ההכנסה בדוח הכנסות וחוצאות כוללים מסי שוטפים ומסים נדחים. תוצאות חמס בגין מסים שוטפים או נדחים נזקפות לדוח הכנסות וחוצאות, למעט אם הן מתייחסות לפריטים הנזקפים להון (או לרווח כולל אחר). במקרים אלה השפעת המס אף היא נזקפת לסעיף המתייחס בהון (או ברווח כולל אחר).

1. מסים שוטפים

חבות בגין מסים שוטפים נקבעת תוך שימוש בשיעורי המס וחוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה, עד לתאריך הדיווח. וכן התאמות נדרשות בקשר לחבות המס לתשלום בגין שנים קודמות.

2. מסים נדחים

מסים נדחים מחושבים בגין הפרשים זמניים בין הסכומים הנכללים בדוחות תכספיים לבין הסכומים המובאים בחשבון לצורכי מס. מסים נדחים המיוחסים לפריטים הנזקפים להון, נזקפים אף הם לסעיף המתייחס בהון.

יתרות המסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר מסים אלה ייזקפו לדוח הכנסות והוצאות או להון, בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך הדיווח. סכום המסים הנדחים בדוח הכנסות והוצאות מבטא את השינויים ביתרות הנייל בתקופת הדיווח, למעט בגין שינויים המיוחסים לפריטים הנזקפים להון.

בכל תאריך מאזן נכסי מסים נדחים נבחנים ובמידה שלא צפוי ניצולם הם מופחתים. במקביל, הפרשים זמניים (כגון הפסדים מועברים לצורכי מס) בגינם לא הוכרו נכסי מסים נדחים, נבחנים ובמידה שניצולם צפוי מוכר נכס מס נדחה מתאים. כל הפחתה והכרה כאמור נזקפות לסעיף מסים על ההכנסה.

כל נכסי מסים נדחים והתחייבויות מסים נדחים מוצגים במאזן כנכסים לא שוטפים והתחייבויות לא שוטפות, בהתאמה. מסים נדחים מקוזזים במאזן את קיימת זכות חוקית בוצ אכיפה המאפשרת קיזוז נכס מס שוטף כנגד התחייבות מס שוטפת והמסים הנדחים מתייחסים לאותה ישות החייבת במס ולאותה רשות מס.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשד)

כב. חפישות

בהתאם ל- IAS 37 הפרשה מוכרת כאשר לרשות קיימת בהווה מחויבות משפטית או משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, בגין צפוי (יותר סביר מאשר לא) שיידרש שימוש במשאבים כלכליים הניתנים לאומדן באופן מהימן על מנת לסלק את המחויבות. הסכום המוכר כהפרשה משקף את האומדן הטוב ביותר של ההנחלה לגבי הסכום שיידרש ליישוב המחויבות בהווה במועד הדיווח הכספי תוך הבאה בחשבון של הסיכונים ואי הוודאויות הכרוכים במחויבות. כאשר ההפרשה נמדדת תוך שימוש בתזרימי מזומנים חזויים לצורך יישוב המחויבות, הערך הפנקסני של ההפרשה הוא הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים החזויים. שינויים בגין ערך הזמן יוקפו לדוח הכנסות והוצאות. כאשר כל הסכום או חלקו הדרוש ליישוב המחויבות בהווה צפוי להיות מושב על ידי צד שלישי, מכירה הרשות בנכס, בגין ההשבה, עד לגובה ההפרשה שהוכרת, רק כאשר וודאי למעשה (virtually certain) שהשיפוי יתקבל וכן ניתן לאומדו באופן מהימן.

כג. היטלים

היטלים המוטלים על הרשות על ידי מוסדות ממשלה באמצעות חקיקה, מטופלים בהתאם לפרשנות IFRIC-21, לפיה ההתחייבות לתשלום ההיטל תוכר רק בעת קרות הארוע היוצר את המחויבות לתשלום.

כד. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם

1. IFRS 15 – הכרה בהכנסה מחוזיט עם לקוחות

IFRS 15 (לחלן - התקן) פורסם על ידי ה-IASB במאי, 2014. התקן מחליף את IAS 18 הכנסות, IAS 11 תווי הקמה ואת IFRIC 13 תכניות נאמנות לקוחות, IFRIC 15 הסכמים לחקמת מבנים, IFRIC 18 העברות של נכסים מלקוחות ו-31 SIC הכנסות - עסקאות חליפין הכוללות שירותי פרסום.

התקן מציג מודל בן חמישה שלבים שיחול על הכנסות הנובעות מחוזיט עם לקוחות: שלב 1 - זיהוי החוזה עם הלקוח, לרבות התייחסות לקיבוץ חוזים וטיפול בשינויים (modifications) בחוזים.

שלב 2 - זיהוי מספר מחויבויות ביצוע נפרדות (distinct) בחוזה.

שלב 3 - קביעת מחיר העסקה, לרבות התייחסות לתמורה משתנה, רכיב מימון משמעותי, תמורות שאינן במזומן ותמורה שתשולם ללקוח.

שלב 4 - הקצאת מחיר העסקה לכל מחויבות ביצוע נפרדת על בסיס מחיר המכירה היחסי הנפרד תוך שימוש במחירים נצפים אם הם זמינים, או באומדנים והערכות.

שלב 5 - הכרה בהכנסה בעת עמידה במחויבות ביצוע, תוך הבחנה בין קיום מחויבות במועד מסוים לבין קיום מחויבות לאורך זמן.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

בד. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישומם (המשך)

1. IFRS 15 – הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות (המשך)

התקן ייושם למפרע החל מחדווחות הכספיים המתחילים ביום 1 בינואר 2018. הרשות בחנה את ההשפעה של יישום התקן על הדוחות הכספיים, ולא מצאה בשלב זה שצפויה השפעה מהותית על הדוחות.

2. IFRS 9 - מכשירים פיננסיים

בחודש יולי 2014 ה- IASB פורסם את הנוסח המלא והסופי של IFRS 9 - מכשירים פיננסיים, המחליף את IAS 39 - מכשירים פיננסיים; הכרה ומדידה. IFRS 9 (להלן - התקן) מתמקד בעיקר בסיווג ובמדידה של נכסים פיננסיים והוא חל על כל הנכסים הפיננסיים שבתחולת IAS 39. התקן קובע כי בעת ההכרה לראשונה כל הנכסים הפיננסיים יימדדו בשווי הוגן. בתקופות עוקבות יש למדוד מכשירי חוב בעלות מופחתת רק אם מתקיימים שני התנאים המצטברים הבאים:

- הנכס מוחזק במסגרת מודל עסקי שמטרתו היא להחזיק בנכסים על מנת לגבות את תזרימי המזומנים התזויים הנובעים מהם.
- על פי התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי, החברה זכאית, במועדים מסוימים, לקבל תזרימי מזומנים המהווים אך ורק תשלומי קרן ותשלומי ריבית על יתרת קרן.

המדידה העוקבת של כל יתר מכשירי החוב והנכסים הפיננסיים האחרים תהיה על פי שווי הוגן. התקן קובע הבחנה בין מכשירי חוב אשר ימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד ומכשירי חוב שימדדו בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר.

נכסים פיננסיים שהינם מכשירים הוניים יימדדו בתקופות עוקבות בשווי הוגן, וההפרשים ייוקפו לרווח והפסד או לרווח (הפסד) כולל אחר, על פי בחירת החברה לגבי כל מכשיר ומכשיר. אם מדובר במכשירים הוניים המוחזקים למטרות מסחר, תובה למדוד אותם בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. לעניין גריעה ובנושא התחייבויות פיננסיות קובע התקן את אותן הוראות שנדרשות לפי הוראות IAS 39 לגבי גריעה ולגבי התחייבויות פיננסיות שלא נבחרה לגביהן חלופת השווי הוגן.

לפי התקן, סכום השינוי בשווי ההוגן של ההתחייבות - שמוחס לשינויים בסיכון האשראי - ייוקף לרווח כולל אחר. כל יתר השינויים בשווי ההוגן ייוקפו לרווח או הפסד. התקן כולל דרישות חדשות בנוגע לחשבונאות גידור.

התקן ייושם החל מהתקופות השנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018. בכוונת הרשות לאמץ את התקן החדש ביום 1 בינואר 2018 ללא תיקון של מספרי השוואה, תוך זקיפת השפעה מצטברת ליתרת הקרן לפיתוח ולחזקת השירותים (או רכיב אחר של הון, כפי שמונאים).

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

בד. גילוי לתקני IFRS חדשים בתקופה שלפני יישום (המשך)

3. IFRS 16 חכירות

IFRS 16 (לחלק - הותקן) מחליף את ההנחיות הקיימות כיום לעניין חכירות. התקן מבטל את הדרישה הקיימת מחוכרים לסיווג החכירה כתפעולית או כמימונית. חלק זאת, לעניין חוכרים, התקן מציג מודל אחד לטיפול החשבונאי בכל החכירות, לפיו על החוכר להכיר בנכס ובהתחייבות בגין החכירה בדוחותיו הכספיים. כמו כן, התקן קובע דרישות גילוי חדשות ונרחבות יותר מאלו הקיימות כיום. יש ליישם את התקן לתקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2019, עם אפשרות לאימוץ מוקדם. הותקן כולל חלופות שונות עבור יישום הוראות המעבר, כך שחברות יוכלו לבחור באחת מחלופות תבאות בעת הישום לראשונה: יישום רטרוספקטיבי מלא או יישומו תוך התאמת יתרת העודפים למועד היישום לראשונה בגין עסקאות שטרם הסתיימו.

הרשות בוחנת את ההשפעה האפשרית של התקן על דוחותיה הכספיים.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 3 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

כה. יתרות צמודות מדד ובמטבע חוץ

עסקאות במטבע חוץ מתורגמות למטבע הפעילות הרלוונטי של הרשות לפי שער החליפין שבתוקף בתאריך העסקה.

נכסים והתחייבויות במטבע חוץ או צמודות לו נכללו לפי שערי החליפין היציגים לתאריך המאזן. נכסים והתחייבויות וצמודים למדד המחירים לצרכן נכללו בדוחות הכספיים על בסיס המדד המתאים לגבי כל נכס או התחייבות צמודים.

להלן נתונים על שערי החליפין של הדולר של ארה"ב ושל מדד המחירים לצרכן:

<u>מ"ד המחירים לצרכן</u>	<u>שער החליפין</u>	<u>מ"ד המחירים</u>	<u>מ"ד המחירים</u>	<u>ליום</u>
<u>האמריקאי (C.P.I)</u>	<u>יציג של הדולר</u>	<u>לצרכן</u>	<u>לצרכן</u>	
<u>"ידוע"</u>	<u>של ארה"ב</u>	<u>"ידוע" *</u>	<u>"בגין" *</u>	
246.67	3.467	221.35	221.57	31 בדצמבר 2017
241.35	3.845	220.68	220.68	31 בדצמבר 2016
237.34	3.902	221.35	221.13	31 בדצמבר 2015
236.15	3.889	223.36	223.36	31 בדצמבר 2014

שיעורי שינוי בתקופת

הדוח לשנה

שהסתיימה ביום:

<u>%</u>	<u>%</u>	<u>%</u>	<u>%</u>	
2.20	(9.83)	0.30	0.40	31 בדצמבר 2017
1.68	(1.46)	(0.30)	(0.20)	31 בדצמבר 2016
0.5	0.33	(0.90)	(1.00)	31 בדצמבר 2015
1.32	12.04	(0.10)	(0.20)	31 בדצמבר 2014

* בסיס המדד - ממוצע 1993 = 100

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 4 - שימוש באומדנים, הנחות ושיקולים בעריכת הדוחות הכספיים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם ל-IFRS, נדרשת הנהלת הרשות, להשתמש בשיקול דעת בנוגע להערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הרשות, נדרשה הרשות להגיה הנחות באשר לנסיבות ואירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הרשות על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות כהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן.

האומדנים וההנחות שנבססו ערוכים לדוחות הכספיים, נבחנים באופן שוטף על ידי הנהלת הרשות. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה הוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת.

אומדנים קריטיים:

להלן מידע בדבר אומדנים קריטיים, שנערכו תוך יישום המדיניות החשבונאית והם בעלי השפעה מהותית על הדוחות הכספיים:

1. הפרשות והתחייבויות תלויות: בהערכות סיכויי התביעות המשפטיות שהוגשו כנגד הרשות, הסתמכה הרשות על חוות דעת יועציה המשפטיים והמקצועיים אשר מתבססים על מיטב שיפוטם המקצועי בהתחשב בשלב בו מצויים החליכים וכן על הניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים. מאחר שתוצאות התביעות תיקבענה בבתי המשפט, עלולות תוצאות אלה להיות שונות מהערכות אלה (ראה באור 21).

2. הטבות עובדים: הערך הנוכחי של התחייבויות הרשות לתשלום פנסיה תקציבית, ימי מחלה, שי לחג ופיצויי פיטורין מתבסס על מספר רב של נתונים, אשר נקבעים על בסיס הערכה אקטוארית, תוך שימוש במספר רב של הנחות לרבות שיעורי היוון. שינויים בהנחות האקטואריות עשויים להשפיע על ערכן הפנקסני של התחייבות הרשות לתשלומי הפנסיה והפיצויים. הרשות אומדת את שיעורי היוון אחת לשנה תוך שימוש בשיעורי היוון המבוססים על תשואה לפדיון של אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה לתקופה המתאימה למח"מ של ההתחייבות. הנחות מפתח אחרות נקבעות בהתבסס על התנאים השוררים בשוק ועל בסיס הניסיון שנצבר ברשות. לפרטים נוספים אודות ההנחות בהן עשתה הרשות שימוש (ראה באור 20).

3. רכוש קבוע ורכוש אחר: הערך בספרים של הרכוש הקבוע נטו ושל הרכוש האחר נטו מבוסס על אומדנים בדבר אורך החיים השימושיים של הנכסים, שיטות הפחת וערך השייר שלהם. לעניין הרכוש האחר, שינויים בהתחייבויות לפי סעיף 197, בהתאם לחוות דעת משפטית, הופחתו מעלות הרכוש האחר.

4. הפרשה לחובות מסופקים: ההפרשות לחובות מסופקים מחושבת באופן ספציפי, בהתבסס על ניסיון העבר של הרשות ועל איכות האשראי של החייבים, בגין חובות שלדעת הנהלת הרשות גבייתם מוטלת בספק (ראה באור 9).

5. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 5 - מזומנים ושוי מזומנים

ותרכב:

ליום 31 בדצמבר		שיעור ריבית %	
2016	2017	2016	2017
מיליוני ש"ח			
228	612	0-0.04	0-0.18
131	134	0-0.81	0-0.77
1	1	---	---
<u>360</u>	<u>747</u>		

לא צמודים
במטבע חוץ (דולר ארצ"ב)
במטבע חוץ (אירו)

באור 6 - השקעות מניעדות

א. תרכב:

ליום 31 בדצמבר		שיעור ריבית %	
2016	2017	2016	2017
מיליוני ש"ח			
328	154	0-1.5	0-2
570	-	---	---
<u>898</u>	<u>154</u>		

לא צמודים
אגרות חוב ומלוות ממשלתיים (בשווי הוגן)

ב. פקדונות אשר מועד פירעונם אינו עולה על שנה, ומיועדים לפירעון התחייבויות ולמימון פרויקטים.

ג. ראה גם באור 1 בדבר פיתוח שדות תעופה ופרויקטים.

באור 7 - השקעות לזמן קצר

ותרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
מיליוני ש"ח	
<u>2,297</u>	<u>1,982</u>

אגרות חוב ומלוות ממשלתיים (בשווי הוגן)

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 8 - מבשריים פיננסיים נגזרים

א. הרשות התקשרה עם תאגידים בנקאיים בעסקאות אקדמה על שער החליפין של הדולר בגין גידור תורים מזומנים של תכנסות התעופוניות הצפויות להזקיים כרמת סבירות גבוהה.

1. לחלץ פירוט עסקאות אקדמה בגין גידור תורים מזומנים של תכנסות תעופתיות לשנת 2018:

עסקה	1	2	3	4	5	6	סה"כ
נכס בסיס במיליוני דולר	69	102	69	111	112	73	536
מטבע	USD	USD	USD	USD	USD	USD	
שער נמוצע משוקלל	3.5111	3.5025	3.4964	3.4554	3.4485	3.4613	
ליום הפירעון	14/03/2018	23/05/2018	12/07/2018	13/09/2018	14/11/2018	26/12/2018	
יום פירעון							
שווי הוגן במיליוני ש"ח	4	6	4	3	4	4	25
ליום 31 בדצמבר 2017							

2. לחלץ פירוט עסקאות אקדמה בגין גידור תורים מזומנים של תכנסות תעופתיות לשנת 2017:

עסקה	1	2	3	4	5	6	סה"כ
נכס בסיס במיליוני דולר	54	82	55	89	80	52	412
מטבע	USD	USD	USD	USD	USD	USD	
שער נמוצע משוקלל	3.7560	3.7388	3.7244	3.7258	3.7389	3.7623	
ליום הפירעון	14/03/2017	25/05/2017	13/07/2017	13/09/2017	14/11/2017	14/12/2017	
יום פירעון							
שווי הוגן במיליוני ש"ח	(5)	(7)	(5)	(8)	(5)	(2)	(32)
ליום 31 בדצמבר 2016							

ב. תחרוכי:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
---	25
---	1
(32)	---
(32)	26

שווי הוגן עיסקאות חגנה בגין גידור תורים מזומנים של תכנסות 2018
עסקאות אקדמה חנמדורות בשווי הוגן דרך ריווח והפסד
שווי הוגן עיסקאות חגנה בגין גידור תורים מזומנים של תכנסות 2017

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 9 - לקוחות

החרכה:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
מיליוני ש"ח	
43	81
138	159
45	1
226	241
5	5
11	---

(1) חובות פתוחים (2)
הכנסות לקבל
המחאות לגביה

(1) בניכוי הפרשה לחובות מסופקים
(2) כולל משרזי ממשלה

באור 10 - חייבים ויתרות חובה

החרכה:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
מיליוני ש"ח	
239	105
12	7
---	203
1	1
252	316

(1) רשות מקרקעי ישראל (1)
הוצאות מראש

הוצאות מראש בגין תמלוגים לממשלת ישראל על פי סעיף 40 לחוק הרשות (2)
עובדים

- (1) בתאריך 27 לספטמבר 2016 חתמה הרשות על הסכם עם רשות מקרקעי ישראל (להלן: רמ"י), לפיו תשלם רמ"י עלויות הגירה ופינוי בגין שדה תעופה אילת בסך של 363 מיליון ש"ח.
עד ליום 31 לדצמבר 2017, קיבלה הרשות מתוך סכום זה סך של כ- 240 מיליון ש"ח, (נכון ליום 31 לדצמבר 2016 קיבלה הרשות סך של כ- 120 מיליון ש"ח).
- (2) בהתאם לחוק ההתייעלות הכלכלית התשע"ו-2015 וחוק ההתייעלות הכלכלית התשע"ז-2016, תוקן חוק הרשות לפיו תשלם הרשות, בהתאם לסעיף 40 ב, תמלוגים נוספים עבור השנים 2016-2018 בשיעור של 12.5% מהכנסותיה למעט הכנסות מאגרות ושירותים תעופתיים. נכון ליום 31 לדצמבר 2017 שילמה הרשות את הסכום במלואו בסך של כ- 610 מיליון ש"ח (נכון ליום 31 לדצמבר 2016 שילמה הרשות סך של כ- 145 מיליון ש"ח), דאגה מפורטת בבאור 1 לדוחות הכספיים.
203 מיליון ש"ח הינם תמלוגים ששולמו מראש בגין שנת 2018.

לשנת שדות התעופה בישראל באזורים לוחזות תכספים

באתר 10 - רכוש קבוע, נטו

ההרכב והתנועה בשנת 2017:

יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2017	פרת נטו				עלות				יתרה ליום 1 בינואר 2017
	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	גריעות	תסיפות	קטטה ליום 1 בינואר 2017	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017	מקור	גריעות	תסיפות	
1,115	1,864	---	109	1,755	2,977	20	---	65	2,894
1,176	3,166	(1)	142	3,025	4,342	82	(1)	55	4,206
744	1,826	(10)	122	1,714	2,570	18	(10)	84	2,478
3,033	6,856	(11)	373	6,494	9,889	120	(11)	202	9,578
546	---	---	---	---	546	(20)	---	132	434
864	---	---	---	---	864	(82)	---	297	649
277	---	---	---	---	277	(18)	---	156	139
1,687	---	---	---	---	1,687	(120)	---	585	1,222
4,720	6,856	(11)	373	6,494	11,576	---	(11)	787	10,800

רכוש קבוע בתקומה

מסלולים ונשירים

מבנים

ציוד

סה"כ רכוש קבוע בתקומה

סה"כ רכוש קבוע

ההרכב והתנועה בשנת 2016:

יתרה מופחתת ליום 31 בדצמבר 2016	פרת נטו				עלות				יתרה ליום 1 בנואר 2016
	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016	גריעות	תסיפות	קטטה ליום 1 בנואר 2016	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016	מקור	גריעות	תסיפות	
1,139	1,755	---	108	1,647	2,894	---	(29)	2	2,911
1,181	3,025	---	138	2,887	4,206	117	---	16	4,073
764	1,714	(13)	115	1,612	2,478	---	(13)	78	2,413
3,084	6,494	(13)	361	6,146	9,578	117	(32)	96	9,397
434	---	---	---	---	434	---	---	(11)	445
649	---	---	---	---	649	(117)	---	310	456
139	---	---	---	---	139	---	---	51	88
1,222	---	---	---	---	1,222	(117)	---	350	989
4,306	6,494	(13)	361	6,146	10,800	---	(32)	446	10,386

רכוש קבוע בתקומה (1)

מסלולים ונשירים

מבנים

ציוד

סה"כ רכוש קבוע בתקומה

סה"כ רכוש קבוע

(1) תוספות לשנת 2016 מוצגות בקיצוץ סך של כ- 359 מיליון ש"ח דמי החגורה שחתרתיבה רמ"י לטלים בגין פינוי שדה תעופה אילת.

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לזכויות הכספיים

באור 15 - זכאים ויתרות זכות

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
מיליוני ש"ח	
185	112
135	155
70	77
44	62
116	72
129	69
3	3
<u>682</u>	<u>550</u>

רשות מקרקעי ישראל (ראח ב' לחלק)
עובדים ומוסדות בגין שכר
הפרשה לחופשה
זכאים אחרים
מוסדות
ממשלת ישראל בגין מסופי הגבול היבשתיים (ראח ג' להלן)
חכנסות מראש וחלויות שוטפות של חכנסות מראש

ב. רשות מקרקעי ישראל

1. דמי חכירה בגין שדות התעופה

הרשות משלמת דמי חכירה שנתיים, בגין השימוש במקרקעין, לרשות מקרקעי ישראל בשיעור קבוע מהכנסותיה (ראח באור 1).

8%	מפעילות מסחרית
6%	מאגרות ושרותים למטוסים
2%	מאגרות ושרותים לנוסעים

דמי החכירה בגין השימוש במקרקעין בשדות התעופה (למעט עובדה השייך למשרד הבטחון) לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 חסותכמו לסך של 86 מיליוני ש"ח (בשנת 2016 : 182 מיליוני ש"ח).

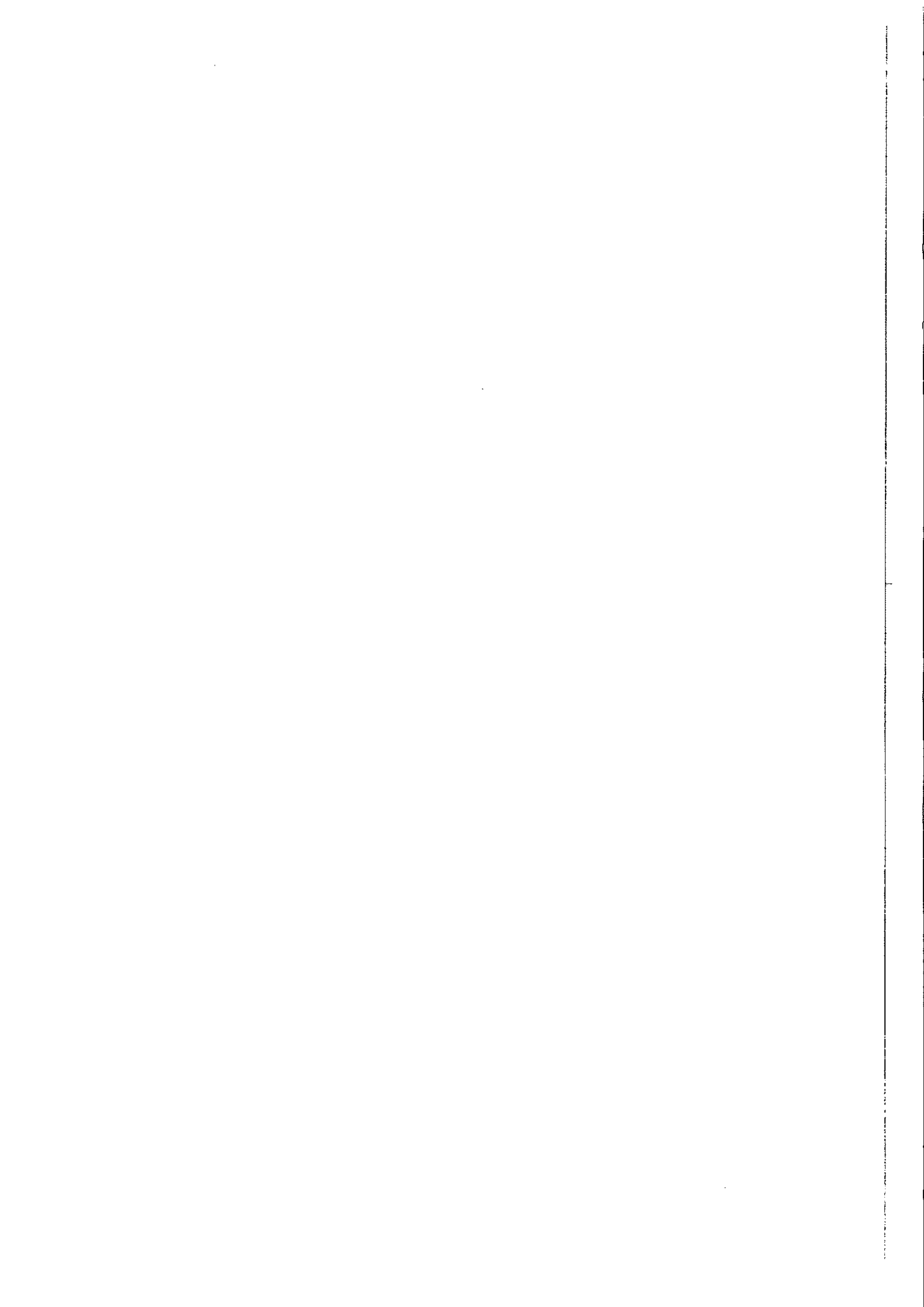
בתישבו: דמי החכירה, קוויו מוהכנסות המסחריות ותמלוגים למדינה (למעט תמלוגים ששולמו לפי סעיף 40 א' לחוק חרשות).

2. דמי חכירה בגין מסופי הגבול היבשתיים

הרשות משלמת דמי חכירה שנתיים בגין השימוש במקרקעין של מסופי הגבול. דמי חכירה משולמים בשיעור קבוע מהכנסות מסופי הגבול כדלקמן:

8%	מפעילות מסחרית
6%	מאגרות מטען
2%	מאגרות נוסעים

דמי החכירה בגין שימוש במקרקעין במסופי הגבול היבשתיים לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 מסתכמים לסך של כ- 3.4 מיליוני ש"ח (בשנת 2016 : 3.5 מיליוני ש"ח), סכומים אלו נוקפו לחובת ממשלת ישראל בגין התפעול השוטף של מסופי הגבול (ראח באור 1 ובאור 15ג).

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 15 - זכאים ויתרות זכות (המשך)

ג. תפעול שוטף של מסופי הגבול

התנועה:

לשנת שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
2016	2017
מיליוני ש"ח	
226	270
(193)	(231)
33	39
(60)	(99)
156	129
---	---
129	69

הכנסות השנה
 בניכוי - תוצאות השנה
 עודף תפעולי
 תוצאות פיתוח
 יתרת חוב לתחילת השנה
 הצמודה בעקבות סיכום דברים
 יתרת לטוף השנה

באור 16 - ממשלת ישראל

א. התחייבויות שוטפות

הרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
מיליוני ש"ח	
18	19
58	---
76	19

תשלומים לממשלת ישראל על פי סעיף 40 לחוק הרשות
 תשלומים לממשלת ישראל על פי סעיף 40 לחוק הרשות (1)

(1) ראה באור 10.

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 17 - חפישות

א. הרכב

<u>סך הכל</u>	<u>רשויות מקומיות</u>	<u>תביעות משפטיות</u> מילוני ש"ח	<u>מיגון אקוסטי</u>	<u>תביעות לפי סעיף 197 לחוק תכנון ובנייה</u>
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]
[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 18 - תוחייבויות לתאגידים בנקאיים

א. תורכב:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
מיליוני ש"ח	
272	230
(17)	(17)
(7)	(6)
<u>248</u>	<u>207</u>

שיעור ריבית

6.904%

בנקים (1)

בניכוי - חלויות שוטפות

בניכוי הוצאות נדחות

ב. זמני תפרעון הם כולקמן:

17	בשנת 2018 - חלויות שוטפות
17	בשנת 2019
18	בשנת 2020
20	בשנת 2021
21	בשנת 2022
137	בשנת 2023 ואילך
<u>213</u>	
<u>230</u>	

- ב- 11 בינואר 1999 לוותה הרשות סך של 100 מיליון דולר של ארצות הברית מתוך הכספים שגייסה ממשלת ישראל בערבותה של ממשלת ארצות הברית. החלואה ניתנה בפועל על ידי תמישה בנקים נוסחריים בישראל מתוך כספים שהופקדו על ידי ממשלת ישראל בפקדונות באותם בנקים. תנאי פקדונות אלה מסבילים לתנאי האשראי מבחינת חסכומים, מועדי תביעות ולוחות הסילוקין.
הריבית נפרעת ב- 58 תשלומים חצי שנתיים רצופים החל מ- 10 במאי 1999. הקרן תפרע ב- 40 תשלומים חצי שנתיים רצופים החל מ- 10 במאי 2008.
מתוך סכום החלואות נוכח סך של 4.5 מיליון דולר עבור עמלה ששילמה ממשלת ישראל בגין גיוס הכספים. עמלה זו מופחתת על פני אורך החיים של החלואה ומוצגת בניכוי מוחלואות.
- אמות מידה פיננסיות - בגין הלוואות מתאגידים בנקאיים, אשר יתרתן ליום 31 בדצמבר, 2017 מסתכמת לסך של 230 מיליוני ש"ח, חתחייבה הרשות כלפי התאגידים הבנקאיים, בין היתר, על כך שהיחס בין הקרן לפיתוח והרחנת שירותים לבין סך הנכסים במאזן לא יפחת משיעור של 33% - ואנו עד לתפרעון האשראי. נכון ליום 31 בדצמבר, 2017 עומדת הרשות באמות המידה הפיננסיות ונז"ל (ראה גם ביאור 21 כ').

באור 19 - הכנסות מראש

התורכב:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
מיליוני ש"ח	
35	32
(3)	(3)
<u>32</u>	<u>29</u>

הכנסות מראש
בניכוי חלויות שוטפות

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 20 - חטבות לעובדים

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
מיליוני ש"ח	
3,062	3,417
27	29
12	14
87	100
3,188	3,560
153	177
3,341	3,737
3,464	3,626
(123)	111

חטבות לאחר סיום העסקה במסגרת תוכניות להטבת מוגדרת
פנטיה תקציבית
שי לחג פנטיה תקציבית
שי לחג פנטיה צוברת
חטבות בגין פיטורין

חטבות עובד אחרות לטוות ארוך

מענק בגין אי ניצול ימי מחלה

סה"כ חטבות לעובדים

שווי הוגן של נכסי תכנית
סך החתמיכות בגין חטבות לעובדים שהוכרה בזכות על ומצב הכספי

החתמיכות בגין חטבות לעובדים מוצגת בזכות על חמצה הכספי כולקמו:

375	180
252	291
(123)	111

במסגרת נכסים בלתי שוטפים
במסגרת חתמיכות שאינן שוטפות

ב. נכסי תוכנית:

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
מיליוני ש"ח	
1,715	1,724
321	222
3	2
559	696
308	424
190	169
8	11
360	378
3,464	3,626

שיעור ריבית %

2016 2017

אג"ח סחירות וקרנות המונמחות באג"ח סחירות
פקדונות ושטרי חון צמוד מזיד (1)
שטרי חון סחירים
אג"ח קונצרניות
מניות סחירות, אג"ח להמרה וקרנות המתמחות במניות סחירות
לא צמודים
אג"ח צמוד מטיית (דולר)
קופות מרכזיות לפיצויים

1.7-6.9 1.7-6.8

מתוך כלל כספי ההשקעות מיועדות מנוזלים ומייעודים לניהול עי"י מנהלי תיקים סך של 919 מיליוני ש"ח (2016: 656 מיליוני ש"ח).

1. זמני הפרעון של הפקדונות חם כולקמו:

42	בשנת 2018 - חלויות שוטפות
31	בשנת 2019
30	בשנת 2020
31	בשנת 2021
28	בשנת 2022
60	בשנת 2023 ואילך
180	
222	

לשות שדות התעופה בישראל באורים לדוחות הכספיים

באור 20 - חטבות לעובדים (המשך)

2. בתאריך 17 למרץ 2013 התמנה חרשות על הסדר נאמנות עם ועדי העובדים וההסתדרות. בהתאם להסדר, העבירה חרשות את הכספים שיעודו על ידה לפנסיה תקציבית לנאמנות וזאת עד להקמת קופח מרכזית לקיצבה. כספים אלו עומדים בהגדרת נכסי תוכנית (ראה גם באור 1).

ג. פנסיה תקציבית

בהתאם להסכמי עבודה הקיימים ברשונו, זכאים חלק מעובדי חרשות, לפנסיה תקציבית בהתאם לחוק שירות המדינה (גמלאות) (נוסח משולב), התשי"ל-1970. בהתאם לטעף 26 לחוק חרשות, קיבלה חרשות על עצמה שמירת זכויות עובדי המזינה שהועברו אליה ביום 15 ביוני 1977 וביום 1 ביוני 1978. התחייבות זו כוללת גם התחייבות לתשלום מענקים בגין אי ניצול ימי מחלה בעבור אותם עובדים העתידים להגיע לגיל 55 שנה. בנוסף אליהם מבוטחים בפנסיה תקציבית כל העובדים אשר קיבלו מעמד של "עובד קבוע" עד ליום 1 בינואר 1994.

המהויבות האמורה חושבה על ידי אקטואר מוסמן תוך שימוש בשיטת הערכה אקטוארית - יחידת זכאות חזויה. בשיטה זו הובאו בחשבון מועדי וסכומי תשלום חוזבות הצפויים, בכפוף לשיעור גידול השכר החזוי, להסתברות תמותה, עזיבה ונכות של העובדים, הפנסיונרים ושאריתם ובכפוף למדיניות חרשות לגבי תשלום חוזבות.

התנתות האקטואריות העיקריות לתאריך הדוח על המצב הכספי:

1. גיל עובדי חרשות וגמלאיה.
2. לחוזות תמותה בהתאם לחוזר פנסיה של משרד האוצר מסוף שנת 2017
3. גיל הפרישה חושב על פי חוק גיל פרישה, גיל הפרישה לגברים הוא 67 וגיל הפרישה לנשים הוא בין 62 לבין 64, בהתאם לחוק גיל הפרישה (תיקון מס' 3), התשע"ב - 2011 (לנשים שתאריך לידתן לפני מאי 1958, גיל הפרישה הוא בין גיל 62 לבין גיל 64). הנחה זו מבוטסת על הנחת הנחלת חרשות כי מספרן של פרישות מוקדמות רגילות יהיה קטן ולא מחותי נפרישות מוקדמות בתוכניות פרישה יטופלו ל- Termination benefits ולפיכך אינן נלקחות בחשבון מראש בהערכה האקטוארית). לעובדים פעילים שגילם במועד הדוח על המצב הכספי גבוה מגיל הפרישה לפי החוק, הונה כי יפרשו תוך שנה ממועד חזרה על המצב הכספי.
4. אחוז הצבירה הינו 2% לכל שנת עבודה, אך לא יותר מ- 70% עזי לפרישה, עובדים שהקפואו את זכויותיהם זכאים לפנסיה לפי שיעור הפנסיה שצברו עזי הקפאת הזכויות.
5. גידול שכר - ההנחה נקבעה על בסיס ניתוח שכר המבוסס על נתוני שכר לשנים 2014-2001. שיעורי הגידול בשכר, נקבעו לפי גיל, בהתייחס במפרד לאוכלוסיה שהגיעה לשיא מתח הזרקות ולאוכלוסיה שטרם הגיעה לשיא מתח הזרקות.
6. תשלומי הפנסיה צמודים למודד המחירים לצרכן. עזיכון הפנסיה יבוצע אחת לשנה לפיכך הונוחו שחיקה בפנסיה של 0.83%.
7. השכר הקובע - לחישוב הפנסיה הינו השכר האחרון ערב הפרישה.
8. שיעור ריבית להיוון - תקן IAS 19 קובע כי היוון של החטבות לאחר פרישה ולזמן ארוך ייעשה תוך שימוש בשיעור היוון שייקבע לפי התשואה לפידיון על אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה, לתקופה רומה לתקופת תשלום החטבות, ליום הדוח על המצב הכספי. במדינות בהן לא קיים שוק עמוק לאגרות חוב אלו, יש לבצע את החיוון לפי שיעורי התשואה לפידיון על אגרות חוב ממשלתיות. ביום 25/11/2014 התקבלה החלטה על ידי רשות לניירות ערך בדבר קיומו של שוק עמוק בישראל לאג"ח קונצרניות. בהתאם לכך, שיעור החיוון בהערכת מבוטס על ריביות חיוון של אג"ח קונצרניות צמודות מדד, שפורסמה ע"י חברה מצטטת, נכון ליום 31/12/2017.

שיעורי הריבית להיוון הינם:

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	<u>פנסיה תקציבית</u>
2.70%	2.00%	פנסיה
2.20%	1.60%	שי לחג
0.40%	0.40%	מענק אי ניצול ימי מחלה
<u>פנסיה צוברת</u>		
3.30%	2.50%	שי לחג
3.00%	2.00%	מענק אי ניצול ימי מחלה

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

מאור 20 - הטבות לעובדים (חמשך)

9. השתתפות העובדים בשיעור של 2% מהשכר הפנסיוני.
10. עובד אשר בעת הגיעו לגיל פרישה, צבר יותר מ-35 שנות ותק, זכאי למענק בשווי משכורת חודשית אחת לפי השכר הקובע, בגין כל שנה עודפת מעבר ל-35 שנים.
11. פנסיית נכות- במקרה של נכות זכאי העובד לשיעור פנסיית של 2% מהשכר הקובע לכל שנת עבודה, אך לא פחות משיעור פנסיית נכות של 50% ולא יותר מ-70%. הפנסייה תשולם עד לסוף חייו של הנכה.
12. פנסיית שאירי פעיל- במקרה של מות עובד, זכאית בת הווג לפנסייה בשיעור של 40% מהשכר הקובע לכל ימי חייו.
13. פנסיית שאיר פנסיוני- במקרה של מות פנסיונר זכאי אלמן או אלמנה לפנסיית שאירים בשיעור של 60% מפנסיית הזקנה שקיבל הפנסיונר.

ז. שי לחג

ההתחייבות לשי לחג חושבה בשווי אחיד בסך של 1,660 ש"ח שנתי בגין תשלום שי לחג עבור עובדי הרשות כאשר יגיעו לגיל פרישה, גימלאי הרשות ושאר יי גימלאים. הערך תוכחי של ההתחייבות חושבה לפי שיטת יחידת הוצאות תחוייית, בהתחשב במועדי וסכומי התבחה הצפויים וכפוף לשיעור הגידול בהתבחה. ההתחייבות בגין שי לחג חושבת על ידי אקטואר נוסמן.

ח. פיצויי פיטורין

בהתאם לחוקי העבודה ולתסכמי העבודה בתוקף, חייבת הרשות בתשלום פיצויי פיטורין לעובדים שיפוטר או שיפרשו מעבודתם בנסיבות מסוימות. פיצויי פיטורין מחושבים על בסיס משך תקופת שירותם וכדרך כלל לפי שכרם החודשי האחרון ומשכורת חודשית אחת לכל שנת עבודה.

ההתחייבויות בקשר לזכויות עובדים בעת פיטורין מכותות כדלקמן:

1. בהתאם לתסכמי עבודה, מפקידה הרשות חפיקדות שוטפות בתוכניות פנסייה מיצונית בגין חלק מהעובדים. תוכניות אלה מעניקות, בדרך כלל, כיסוי מלא בגין פיצויי פיטורין, ובמקרים מסוימים- 72% מההתחייבות לפיצויי פיטורין.

ההתחייבויות לפיצויי פיטורין המכותות על ידי תוכניות אלה אינן מוצגות בדוחות הכספיים, מאחר שכל הסיכונים הכרוכים בתשלומי פיצויי פיטורין כמותאר לעיל הועברו לקרנות הפנסייה.

2. הרשות מבצעת חפיקדות שוטפות לפוליסות ביטוח מנהלים בגין עובדים בתפקידי ניהול. פוליסות אלה מעניקות כיסוי להתחייבויות בגין פיצויי פיטורין לאותם עובדים. על פי הסכמי עבודה, כפוף למגבלות מסוימות, פוליסות ביטוח אלה הן רכוש העובדים. הסכומים שחופקדו בגין הפוליסות כאמור אינם כלולים בדוחות על המצב הכספי מאחר שהם אינם בשליטת הרשות.

ו. מענק בגין אי ניצול ימי מחלה

עובדי הרשות הקבועים זכאים למענק בעת פרישה בגין אי ניצול ימי מחלה. שיעור המענק הינו בהתאם לגילאי הפרישה שנקבעו בהסכם הקיבוצי ובהתאם לחלף:

1. אם העובד ניצל 65% ומעלה מסך כל חופשת המחלה המגיעה לו, לא יהיה זכאי למענק.
2. אם העובד ניצל יותר מ-35% ופחות מ-65% מסך כל חופשת המחלה המגיעה לו, העובד יהיה זכאי ל-6 ימי מחלה על בסיס זכאות של 30 ימי מחלה לשנה.
3. אם העובד ניצל עד 35% מסך כל חופשת המחלה המגיע לו, העובד יהיה זכאי ל-8 ימי מחלה על בסיס זכאות של 30 ימי מחלה לשנה.

ההתחייבות בגין אי ניצול ימי מחלה חושבה על ידי אקטואר נוסמן.

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 20 - הטבות לעובדים (המשך)

ג. להלן שינויים אפשריים הנחשבים לסבירים לסוף תקופת הדיווח, לכל הנחה אקטוארית בהנחה שיתר התנחות ואקטואריות נותרו ללא שינוי:

השינוי במחוייבות
לחטבז מוגדרת
מיליוני ש"ח

41
(40)

46
(45)

74

ליום 31 בדצמבר 2017:

מבחן רגישות לשינוי בהנחת חשכר צפוייה

השינוי כתוצאה מעליית שכר של 0.5%

השינוי כתוצאה מירידת שכר של 0.5%

מבחן רגישות לשינוי שיעור חזיון של ההתחייבות

השינוי כתוצאה מירידת שיעור חזיון של 0.1%

השינוי כתוצאה מעליית שיעור חזיון של 0.1%

מבחן רגישות לשינוי בשיעור התמורה

השינוי כתוצאה מקיטון בשיעור התמורה של 10%

ח. שינוי רכיבת החזיון

ביום 25 בנובמבר 2014 פרסמה עמדת טגל חשבונאית מספר 1-21 (להלן - "העמדה") בדבר קיומו של שוק עמוק באגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה בישראל. בהתאם לעמדה, מתקיים בישראל "שוק עמוק" באגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה במטבע השקל, לצורך קביעת שיעור החזיון אשר ישמש לחיזון חטבות עובד בהתאם לתקן בינלאומי 19, הטבות עובד (להלן - "IAS 19"). בהנאם לקבוע בעמדה, תחל מהדורות לשנת 2014, שיעור החזיון המשמש לחיזון תכניות לחטבה מוגדרת (והטבות אחרות הנדרשות להיות מחוונות) הנקובות בשייח ייקבע על בסיס עקום התשואה למועד הדיווח, של אגרות חוב קונצרניות באיכות גבוהה בישראל. עד לפרסום עמדה זו, התאגידים המדווחים תיוונו את המחויבויות כאמור כשיעור חזיון הנגזר מתשואות אגרות חוב ממשלתיות. עוד נקבע בעמדה, כי שינוי זה ייושם לראשונה כ-"שינוי אומדן"

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 20 - חטבות לעובדים (המשך)

ט. סכומים שהוכרו בדוח הכנסות והוצאות בגין תוכנית הטבה מוגדרת וחטבות לעובדים אחרות לזמן ארוך:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
מיליוני ש"ח		
51	52	42
(4)	(8)	(10)
---	4	---
47	48	32

עלות שירות שוטף
עלות ריבית חטבות לעובדים, נטו
הוצאות אחרות

חכנסות והוצאות נכללו בטעימים הבאים:

51	52	42
---	4	---
(4)	(8)	(10)
47	48	32

הוצאות שכר
הוצאות אחרות
מימון

י. סכומים שהוכרו בדוח על הרווח הכולל האחר:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
מיליוני ש"ח		
(115)	(104)	8
135	103	(328)
20	(1)	(320)

תשואה על נכסי תוכנית בניכוי מרכיב הריבית
רווח (הפסד) אקטוארי
מזיזות מחדש בגין תוכנית לחטבות לעובדים

יא. התנועה בערך הנוכחי של המחויבות בגין תוכנית הטבה מוגדרת וחטבות לעובדים אחרות לזמן ארוך:

ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
מיליוני ש"ח		
3,393	3,356	3,341
54	55	45
147	142	143
---	4	---
3	3	3
(135)	(103)	328
(106)	(116)	(123)
3,356	3,341	3,737

יתרת פתיחה
עלות שירות שוטף
עלות ריבית
עלות תוכנית פרישה מוקדמת (1)
הפקדות עובדים (2%)
רווח אקטוארי ברווח כולל אחר
חטבות ששולמו
יתרת סגירה

(1) במסגרת תוכנית פרישה מרצון שהוצעה לעובדי הרשות במהלך שנת 2016, פרשו 11 עובדים (מתוכם 10 בפנסיה תקציבית). בהתאם לתחשיב שביצע אקטואר הרשות, העלות האקטוארית בגין הפרישה המוקדמת של העובדים בפנסיה תקציבית הינה כ- 4 מיליון ש"ח, עלות זו נזקפת לזכות הכנסות והוצאות.

יב. התנועה בשווי החוץ של נכסי תוכנית

ליום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
מיליוני ש"ח		
3,381	3,417	3,464
36	47	162
3,417	3,464	3,626

יתרת פתיחה
רווח
יתרת סגירה

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 21 - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. התקשרויות רב שנתיות

התקשרויות בגין פיתוח שדות התעופה ורכישת ציוד ליום 31 לדצמבר 2017 הסתכמו לסך של 1,027 מיליון ש"ח. (ליום 31 לדצמבר 2016 הסתכם לסך של 1,129 מיליון ש"ח).

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

כ. התחייבויות חרשות לתאגידים בנקאיים

1. הרשות התחייבה כי במידה ונתשעבד בעתיד רכוש ואו נכס מנכסיה בגמל התעופה בן גוריון לטובת צדדים שלישיים כלשהם, אזי תעמיד לבנקים שעבוד בדוגה שווה ("פרי פטוי") על סכום חיתרה הבלוני מסולקת של ההתחייבויות. האמור לעיל לא יחול על שעבודים קבועים, לצרכי רכישת ציוד, עד סכום כולל של מאה מיליון דולר.
2. הרשות התחייבה לא לבצע עסקאות מכירה או החכרה של מקרקעין שבתחום נתביג הטעונות אישור ממשלה מבלי לקבל את הסכמת הבנק, למעט החכרה של עז' 25 שנה.
3. הרשות התחייבה לשמור על כך שהיחס בין "חקרן לפיתוח והרחבת השירותים" לבין טך' הנכסים במאזנה לא יפחת משיעור של- 33% זאת עד לפירעון האשראי.
4. נכון לתאריך הדוחות הכספיים הרשות עומדת בוננאים הנ"ל.

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 22 - פרוט סעימי הכנסות והוצאות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2015	2016	2017
מיליוני ש"ח		
397	418	468
15	16	16
<u>412</u>	<u>434</u>	<u>484</u>
32	31	31
<u>444</u>	<u>465</u>	<u>515</u>

א. הכנסות מאגרות ושרותים למטוסים

1. מאגרות
פעילות בינלאומית
פעילות פנים ארצית

2. משרותים

1,151	1,227	1,399
119	124	133
<u>1,270</u>	<u>1,351</u>	<u>1,532</u>

ג. הכנסות מאגרות ושרותים לנוסעים

מאגרות
משרותים

ג. לקוחות עשירים

(2) [REDACTED]

(1) [REDACTED]

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2015	2016	2017
מיליוני ש"ח		
187	207	230
123	132	162
42	45	44
53	58	69
40	44	51
33	35	39
23	22	23
15	17	15
9	9	6
9	13	18
4	4	4
5	6	6
<u>543</u>	<u>592</u>	<u>667</u>

ד. הוצאות אחזקה והפעלות

אחזקה
שמירה, בטחון וסדרנות
אנרגיה ומים
פינוי אשפה ונקיון
ביקורת גבולות
דלק וחשמל
תפעול על ידי אחרים
מיסים
עלות בשירות עצמי
אגרות תפעול
חיובי מטאורולוגי
אחרות

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 22 - פירוט סעיפי הכנסות הוצאות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
מיליוני ש"ח		
52	69	67
24	31	29
10	10	10
9	11	10
7	7	7
10	13	16
---	---	---
<u>112</u>	<u>141</u>	<u>139</u>

ה. הוצאות כלליות

עיבוד נתונים
קורסים וחשתלמויות
שירותים מקצועיים
ביטוח וסיכון שבר מכני
תקשורת, ומשרדיות
אחרות (1)
רווח הון (2)

(1) כולל קיטון בהוצאה בגין חובות אבודים וחובות מטופקט בסך של כ-0.1 מיליוני ש"ח בשנת 2017 (בשנת 2016 כולל קיטון בהוצאה בסך של כ-3.7 מיליוני ש"ח, בשנת 2015 כולל גידול בהוצאה בסך של כ-1.2 מיליוני ש"ח).
(2) קטן ממיליון.

ו. הוצאות אחרות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
מיליוני ש"ח		
---	4	---
30	(20)	(1)
(1)	(10)	---
<u>29</u>	<u>(26)</u>	<u>(1)</u>

באור

20

21

1

עלות תוכנית פרישת מוקדמת

הפרשה למיגון אקוסטי

אוצרות (1)

(1) בשנת 2016 רווח הון בגין הפקעת קרקע בשדה ועופה חיפה.

ז. הכנסות והוצאות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
מיליוני ש"ח		
10	14	17
---	---	1
14	2	---
4	22	83
16	7	10
2	---	---
<u>46</u>	<u>45</u>	<u>111</u>

הכנסות מימון

רווחים מעודף נכסי תוכנית
רווח מעסקאות פינגסיות
הפרשי הצמדה בגין הפרשות
רווח מניירות ערך
הפרשי שער הצמדה וריבית
ריבית והפרשי הצמדה לממשלת ישראל
הכנסות מימון שנוקפו לדוח הכנסות והוצאות

הוצאות מימון

עלות ריבית חטונות לעובדים
הפרשי הצמדה בגין הפרשות
ריבית והפרשי שער בגין חלואות
ריבית והפרשי הצמדה לממשלת ישראל
עסקאות פינגסיות
הפרשי שער חטונות וריבית
הוצאות מימון שנוקפו לדוח הכנסות והוצאות

הכנסות מימון נטו, שנוקפו לדוח הכנסות והוצאות

6	6	7
---	---	2
21	15	---
---	---	1
16	---	---
---	---	9
<u>43</u>	<u>21</u>	<u>19</u>
<u>3</u>	<u>24</u>	<u>92</u>

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 23 - מכשירים פיננסיים

א. גורמי סיכון פיננסיים

פעילות חרשות חושפת אותה לסיכונים פיננסיים שונים כגון סיכון שער חליפין, סיכון תזרים מזומנים בגין שיעור ריבית, סיכון אשראי וכו'. מדיניות החרשות מתמקדת בפעולות לצימצום ככל האפשר של תשפעות שליליות אפשריות על הניצועים הפיננסיים של החרשות.

1. סיכון שער חליפין

החרשות חשופה לסיכון שבשחיקת שער החליפין של הדולר אל מול השקל כדלקמן:

הכנסות תעופתיות:

עד ליום 31 לדצמבר 2008 האגרות התעופתיות היו נקובות בדולר או צמודות לו. בעקבות תיקון תקנות רשות שדות התעופה (אגרות) (תיקון), התשס"ט - 2008 ותיקון התקנות שאושרו בתאריך 15 לנובמבר 2011, האגרות התעופתיות הבינלאומיות יעודכנו אחת לשנה בנקד"ם המושפע מהשינויים של מדד המחירים לצרכן ביחס לשער החליפין של הדולר. משמעות התיקון שההכנסה תריאלית ושיקליו מאגרות התעופתיות נשמרת בין השנים. החשיפה הינה בשינוי שער החליפין השוטף במהלך כל השנה לעומת שער החליפין ביום 15 לספטמבר של השנה הקודמת שנקבע לצורך עדכון האגרות. החרשות פועלת לחקטנת החשיפה לשינוי בשער החליפין של מטבע חוץ בגין הכנסות ותעופתיות באמצעות ביצוע עסקאות עתידיות כמפורט בבאור 8.

הכנסות מסחריות:

הכנסות המסחריות של החרשות, צמודות בחלקן לשער חליפין של הדולר. בשנת 2017 הוחכסות המסחריות המושפעות משער החליפין של הדולר היוו כ-52% (בשנת 2016 57%).

החרשות פועלות לחקטנת החשיפה של ההכנסות המסחריות מהשינויים של שער החליפין באמצעות חתימת חושים חדשים בשקלים.

2. סיכון אשראי

לחרשות סיכונים אשראי נובעים בעיקר מהפעילות התעופתית שאינה מגורה בערבויות מתאימות. על מנת לצמצם את החשיפה בפעילות התעופתית מתבצעת הפקת חיובים פעמיים בכל חודש.

בפעילות המסחריות מגובה החרשות באמצעות ערבויות נקאיות.

3. סיכון תזרים מזומנים בגין שיעור ריבית

סיכון שיעור הריבית של החרשות נובע בעיקר מהלוואות לזמן ארוך. הלוואות הנושאות שיעורי ריבית קבועים חושפות את החרשות לסיכון שיעור ריבית בגין שווי חוגן.

ב. סיכון שיעור ריבית

הטבלה שלהלן מציגה את הערכים בטפריים של קבוצות מכשירים פיננסיים, שחשופים לסיכון שווי חוגן ו/או סיכון תזרים מזומנים בגין שיעור ריבית בתואם למועדי הפרעון החזויים:

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 23 - מכשירים פיננסיים (המשך)

לינו 31 בדצמבר, 2017

סתייך מיליוני ש"ח	שיעור ריבית %	שנת 2021 ואילך				2018	ביאור	
		2020	2019	2020	2019			
612	0-0.18	---	---	---	612	5	נכסים פיננסיים	
134	0-0.77	---	---	---	134	5	מזומנים ושוי מזומנים*	
1	---	---	---	---	1	5	לא צמודים	
154	0-2	---	---	---	154	6	במטבע חוץ (דולר ארה"ב)	
1,982	---	---	---	---	1,982	7	במטבע חוץ (אירו)	
26	---	---	---	---	26	8	מזומנים וחשקעות מיועדות	
241	---	---	---	---	241	9	לא צמודים	
							התחייבויות פיננסיות	
							התחייבויות לספקים ולנותני	
(443)	---	---	---	---	(443)	14	שרותים	
(230)	6.904	(178)	(18)	(17)	(17)	18	לא צמודים	
2,477		(178)	(18)	(17)	2,690		הלוואות מתאגידים בנקאיים	
							הלוואה דולרית*	

לינו 31 בדצמבר, 2016

סתייך מיליוני ש"ח	שיעור ריבית %	שנת 2020 ואילך				2018	2017	ביאור	
		2019	2018	2019	2018				
228	0-0.04	---	---	---	228	5	נכסים פיננסיים		
131	0-0.81	---	---	---	131	5	מזומנים ושוי מזומנים		
1	---	---	---	---	1	5	לא צמודים		
328	0-1.5	---	---	---	328	6	במטבע חוץ (דולר ארה"ב)		
570	---	---	---	---	570	6	במטבע חוץ (אירו)		
2,297	---	---	---	---	2,297	7	מזומנים וחשקעות מיועדות		
226	---	---	---	---	226	9	לא צמודים		
							התחייבויות פיננסיות		
							התחייבויות לספקים ולנותני		
(375)	---	---	---	---	(375)	14	שרותים		
(32)	---	---	---	---	(32)	8	לא צמודים		
							מכשירים פיננסיים נגזרים		
(272)	6.904	(217)	(20)	(18)	(17)	18	שוי חוץ		
3,102		(217)	(20)	(18)	3,357		הלוואות מתאגידים בנקאיים		
							חלואת דולרית*		

* נכסים / התחייבויות אלו נושאים שיעור ריבית קבוע.

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 23 - ממשירים פיננסיים (תומשך)

ג. טיכון אשראי

ליום 31 בדצמבר, 2017 ו 2016 כוללת יתרת הלקוחות חוביית מהפעילות הנועופתית ומחפעילות המסחרית כדלקמן:

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
מיליוני ש"ח		
114	114	לקוחות תעופתיים
(3)	(3)	חפרשה לחובות מסופקים
111	111	לקוחות תעופתיים, נטו
117	132	לקוחות מסחריים
(2)	(2)	חפרשה לחובות מסופקים
115	130	לקוחות מסחריים, נטו

להלן התמלגות ימי אשראי ממוצעים:

לשנה שנסתיימה		
ביום 31 בדצמבר		
2016	2017	
22	20	ימי אשראי ממוצעים להכנסה תעופתית
1,816	2,047	הכנסות תעופתיות (במיליוני ש"ח)
26	30	ימי אשראי ממוצעים להכנסה מסחרית
1,626	1,558	הכנסות מסחריות (במיליוני ש"ח)

רשות שדות התעופה בישראל
פארום לוחות הכספים

טור 23 - מכשירים פיננסיים (הטור)
ד. סכומי פדול ומשולח

ליום 31 בדצמבר 2016

ליום 31 בדצמבר 2017

סחורה	ליום 31 בדצמבר 2016				ליום 31 בדצמבר 2017			
	שורת הנדן	אחר	אורז	דולר	שורת הנדן	אחר	אורז	דולר
360	-	-	1	131	-	-	1	134
898	570	-	-	-	154	-	-	154
2,297	2,297	-	-	-	1,982	-	-	-
226	-	-	35	191	241	-	-	35
240	-	239	-	-	106	-	105	-
4,621	2,867	239	1	186	3,230	1,582	1	169
17	-	-	-	17	17	-	-	17
375	-	3	6	4	443	-	2	9
32	-	-	-	32	-	-	-	-
679	-	-	-	-	547	-	-	-
76	-	-	-	-	19	-	-	-
80	-	-	-	-	80	-	-	-
1,019	-	-	-	-	1,018	-	-	-
248	-	-	-	248	207	-	-	207
2,528	-	3	6	301	2,331	-	2	233
				1,379				1,387
				841				903

1. מוצר בנקאי והחזאת מט"ח
2. מוצר בנקאי והחזאת מט"ח

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 23 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ז. גידור תזרים מזומנים

הרשות מתקשרת בעסקאות עתידיות להחלפת זולרים של ארה"ב לשקלים חדשים, זאת על מנת לצמצם את סיכון שער חליפין בגין הכנסות תעופתיות כאמור בביאור 23 א' 1.
לצורך כך ייעדו הרשות עסקאות אלו לגידור תזרים מזומנים בחשבונואות גידור.

לחץ פירטי העסקאות העתידיות בגין הכנסות תעופתיות לשנת 2018 להחלפת זולרים ארה"ב לשקלים חדשים למועז' 31.12.2017 : תקופת הגידור הינה למשך של 12 חודשים החל מחודש ינואר 2018 ועד לחודש דצמבר 2018. סך העסקאות העתידיות מסתכמות ל- 536 מיליון דולר. השווי ההוגן של העסקאות העתידיות למועז' הדיווח הינו התחייבות של כ- 25 מיליון שקלים, סכום זה הוצג בסעיף מכשירים פיננסיים נגזרים בקבוצת נכסים שוטפים בזוח על המצב הכספי. ראו גם באור 8.

לחץ פירטי העסקאות העתידיות בגין הכנסות תעופתיות לשנת 2017 להחלפת זולרים ארה"ב לשקלים חדשים למועז' 31.12.2016 : תקופת הגידור הינה למשך של 12 חודשים החל מחודש ינואר 2017 ועד לחודש דצמבר 2017. סך העסקאות העתידיות מסתכמות ל- 412 מיליון דולר. השווי ההוגן של העסקאות העתידיות למועז' הדיווח הינו התחייבות של כ- 32 מיליון שקלים, סכום זה הוצג בסעיף מכשירים פיננסיים נגזרים בקבוצת הונחיבויות שוטפות בזוח על המצב הכספי. ראו גם באור 8.

ז. מבחני רגישות בשער החליפין של הדולר

פיתוח בשער החליפין של השקל כנגד זולר ארה"ב לימים 31 לדצמבר 2017 ו-2016 בהתאמה היה מגדיל (מקטין) את דוח הכנסות והוצאות ואת הקורן לפיתוח ולהרחבת השרותים כולקמן :

31.12.2017	הכנסות והוצאות	קרנות
כילוני ש"ח		
פיתוח בשיעור 10% בשעיית של השקל החדש כנגד זולר ארה"ב	(5)	(5)
<u>31.12.2016</u>		
פיתוח בשיעור 10% בשעיית של השקל החדש כנגד זולר ארה"ב	(10)	(10)

חנחות עבודה עיקריות:

ניתוח הרגישות בוצע בחנחה שכל שאר המשתנים זחים לרבות שיעורי הריבית.

תיסוף של שער החליפין של השקל החדש כנגד זולר ארה"ב לאותם מועזים תיח גורם להשפעה זהה בכיוון ההפוך בהנחה שכל שאר המשתנים נותרים זחים כאמור לעיל.

ליעת הנהלת חרשות ניתוחי הרגישות לא מייצגים משום שתחשיפה בסוף שנה אינה משקפת את החשיפת כמהלך השנה.

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 24 - מסיים על ההכנסה

א. ביום 1 בינואר 1997 נכנס לתוקפו חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב) (התשנ"ז - 1996). החוק קבע שורה של הוראות ייחודיות לרשות לצורך חישוב הכנסתה החייבת (ראו: באור 1). לחלן עיקרי העקרונות שנקבעו לעניין מיסוי הרשות:

1. הוצאות:

הוצאה של הרשות שהוצאת בשל מט הקוזימת לשנת המס 1997, לא תותר לענין פקודת מס הכנסה.

2. הכנסות:

א) הכנסה של הרשות שנצמחה או שהופקה החל בשנת המס 1997 תתחייב במס אף אם נתקבלה קודם לשנת המס 1997.

ב) הכנסה של הרשות שהופקה או שנצמחה לפני תחילת שנת המס 1997 לא תתחייב במס, אף אם נתקבלה לאחר שנת המס 1997.

3. דכוש סבוע:

לענין חישוב רווח חון ופחת, נקבע כי "המחיר המקורי" לגבי נכסים שהגיעו לידי הרשות לפני 1 בינואר 1997, יהיה כדלקמן:
א) המחיר המקורי של ציוד יהיה עלותו המוטאמת ליום 31 בדצמבר 1996.

ב) המחיר המקורי של זכויות במקרקעין כמשמעותן בחוק מס שבח יהיה שווין ביום 31 בדצמבר 1996.

4. הכנסות חנובעות מכספיים המיועדים לחפסודת בשופה מרכזית לקיצבה:

נציב מס הכנסה יפטור את הרשות מחמס חמוטל על הכנסות חנובעות מסכומים שיועדו על ידח להפקדה בקופה מרכזית לקיצבה.

ב. פטור ממס על רווחים המיועדים לפנסיה ונקציבית

(1) ביום 13 ביוני 2002 עבר בכנסת בקריאה שניה ושלישית תיקון סעיף 58 לחוק הרשות, חמאריץ את חפטור ממס על רווחי היעודח עד ליום 31 לדצמבר 2002.

(2) הרשות ניהלה זיונים עם רשות המסים בדבר הסדרי המיסוי וחוראות חמעבר בעניין העברת הכספים לטאמנות ולחקמות קופה מרכזית לקיצבה. הסדור חנויטוי נחתם על ידי רשות המסים בתאריך 11 למרץ 2013.

(3) בתאריך 30 לנובמבר 2015 פורסם ברשומות חוק החתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2015 ו-2016) (התשע"ו - 2015), שבמסגרתו חוארכה סמכות מנחל רשות המיסים לחאריץ את חפטור ממס על חרווחים שחופקו מחכספיים חמוועדים לפנסיה תקציבית עד לשנת 2018 כולל. ביום 24 במאי 2016 חתקבל אישור רשות המיסים על חארכת חפטור (ראה גם באור 1).

(4) בתאריך 29 לדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק החתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) (התשע"ז - 2016), במסגרתו חחוק חוארכה סמכות מנהל רשות המיסים לחאריץ את חפטור ממס על חרווחים שחופקו מחכספיים חמוועדים לפנסיה תקציבית עד לשנת 2021 כולל (ראה גם באור 1). חרשות פנתה למנהל רשות המיסים לחאריץ את חפטור. טרט חתקבל חאישור.

(5) בתאריך 15 למרץ 2018 אושר חוק החתייעלות הכלכלית לשנת 2019 שבמסגרתו חחוטסף סעיף 140 לחוק הרשות לפיו חשלומי חתמלוגים לפי סעיפים 140 ו-141 לחוק הרשות יותרו בניכוי לצרכי מט בשנת חמס בה שולמנו.

ג. מסוי חכרות בישראל

חחל משנת חמס 2008 ואילך נמדדות חוצאותיהן של חכרות וחאריזים לצורכי מט בערכים חומינליים. עד לתום שנת חמס 2007 נמדדו חתוצאות לצורכי מט של הרשות, בהחחשב בשינוי במדד כהתאם לחוק מס חכנסה (חיאומים בשל אינפלציה) (התשמ"ה - 1985).

ד. שיעורי חמס

חחוק לחיקון פקודת מס חכנסה

1. חחודש ינואר 2016 פורסם חוק לחיקון פקודת מס חכנסה (מס" 216), חוטשע"ו-2016, חקובע כי שיעור מט חככרות יופחת לשיעור של 25% (במקום 26.5%). שיעור מט חככרות חחדש יחול על חכנסה שחופקה או שנצמחה חחל מיום 1.1.2016.

2. בתאריך 29 לדצמבר 2016 פורסם ברשומות חוק החתייעלות הכלכלית (חויקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2017 ו-2018) (התשע"ז - 2016), במסגרתו חוצעו שינויים בשיעורי חמס כדלקמן:

שיעור מט חככרות לשנת 2017 יופחת מ-25% ל-24% על חכנסה שחופקה או נצמחה מיום 1 בינואר 2017. בשנת 2018 ואילך יופחת שיעור מט חככרות ל-23% על חכנסה שחופקה או נצמחה מיום 1 בינואר 2018 ואילך.

רשות שדות התעופה בישראל
באורים לדוחות הכספיים

באור 24 - מיסים על ההכנסה (המשך)

דוחות הכנסות והוצאות			דוחות על המצב הכספי		
לשנה שחתיימה ביום 31 בדצמבר			ליום 1 בינואר		
2015	2016	2017	2016	2016	2017
(20)	23	(26)	(120)	(97)	(123)
(20)	23	(26)	(120)	(97)	(123)
9	(160)	26	256	96	122
---	(1)	---	2	1	1
4	(31)	---	31	---	---
13	(192)	26	289	97	123
(7)	(169)	---			
			169	---	---

ז. מיסים נדחים
החורכב:

התחייבויות מיסים נדחים
רכוש קבוע

כספי מיסים נדחים
הטבות לעובדים
הפרשה לחובות מסופקים
הפרשות

הכנסות מיסים נדחים

כספי מיסים נדחים

1. המיסים הנדחים בשנת 2015 חושבו לפי שיעור מס של 26.5% המיסים הנדחים לשנים 2016-2017 חושבו לפי שיעורי המס 2.3%-2.4%, בהתבסס על שיעורי המס הצפויים לחול בעת המימוש.

2. לאור המסדים לצרכי מס הצפויים בעתיד, הכירה הרשות בשנים 2016-2017 בכספי מיסים נדחים עד לסכום ההתחייבות כגין מיסים נדחי

ח. מיסים על ההכנסה חלולים בדוח הכנסות והוצאות

לשנה שחתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
(264)	(291)	8
7	---	---
(7)	(169)	---
(264)	(460)	8

מיסים שוטפים
מיסים בגין שנים קודמות
מיסים נדחים, ראה גם סעיף די לעיל

ו. מיסים על ההכנסה המתחייבים לטעיפי רווח כולל אחר

לשנה שחתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
		8
(4)	(8)	

רווח (הפסד) בגין עסקאות גידור תזרימי מזוכנים

ז. המס האפקטיבי

לחץ מובאת התאמה בין סכום המס שהיה חל אילו כל ההכנסות וההוצאות, הרווחים וההפסדים בדוח הכנסות והוצאות היו מתחייבים במס לפי שיעור המס הסטטורי, לבין סכום מיסים על ההכנסה שנוקף בדוח הכנסות והוצאות:

לשנה שחתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
833	762	70
26.5%	25%	24%
221	191	17
44	18	15
(8)	(5)	(31)
---	169	---
---	88	---
7	(1)	(8)
264	460	(8)

רווח לפני מיסים על הכנסה
שיעור המס הסטטורי
מט המנושב לפי שיעור המס הסטטורי

עליה (ירידה) במסים על ההכנסה הנובעת מוזגורמים והבאים:
הוצאות שאינן מותרות בניכוי לצורכי מס
הכנסות פטורות ממס
שינוי במסים נדחים בגין שינויים בשיעורי המס ואחרים
דמי הגירה מרמיי
פערים אחרים ומיסים שנים קודמות
מסים על ההכנסה

ח. לרשות הוצאו שונות סופיות עד שנת המס 2014 ועד בכלל.

דעות שדות התעופה בישראל
באזורים לדוחות הכספיים

טאור 25 - תמצית דוחות כספיים באזורים נומינליים

N. מאזנים

ליים 31 בדצמבר	
2016	2017
מיליוני ש"ח	
17	17
375	445
682	550
76	19
80	80
32	---
1,262	1,109

התחייבויות שוטפות
אשראי מהאגדים בנקאיים
התחייבויות לספקים ולנתני שירותים
זכאות ויתרות זכות
ממשלת ישראל
הפרשות
מכשירים פנסיים נגזרים

ליים 31 בדצמבר	
2016	2017
מיליוני ש"ח	
360	747
898	154
2,297	1,982
---	26
226	241
252	316
22	25
4,055	3,491

נכסים שוטפים
מזומנים ושוקי מזומנים
השקעות מועדדות
השקעות לימו קצר
מכשירים פיננסיים נגזרים
לקוחות
היבנים ויתרות חובה
מלאי חומרי אחרקה

1,019	1,018
248	207
32	29
252	291
1,551	1,545
6,421	6,195
(24)	25
6,397	6,220

התחייבויות שאינן שוטפות
הפרשות
התחייבויות לטאגידים בנקאיים
הכנסות מראש
חטבות לעובדים
קדינות
קרן לפנסיה ולהחזרת השירותים
קרן בגין מדור הנרימלי מוטומלים

375	180
4,205	4,635
575	568
---	---
5,155	5,383

נכסים בלתי שוטפים
נכסי תכנונת נטו
רכוש קבוע, נטו
רכוש אחר, נטו
נכסי מסים נדחים

9,210	8,874
-------	-------

9,210	8,874
-------	-------

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לזיכרון הכספיים

באור 25 - תמצית זיכרון כספיים בערכים נומינליים (המשך)

ב. זיכרון הכנסות והוצאות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	2016	2017
מיליוני ש"ח		
465	515	
1,351	1,532	
<u>1,626</u>	<u>1,558</u>	
<u>3,442</u>	<u>3,605</u>	
1,219	1,394	
592	667	
359	364	
182	86	
141	139	
222	962	
(31)	(1)	
<u>2,684</u>	<u>3,611</u>	
<u>758</u>	<u>(6)</u>	
45	111	
(21)	(19)	
<u>24</u>	<u>92</u>	
782	86	
(460)	8	
<u>322</u>	<u>94</u>	

הכנסות
מאגרות ושרותים למטוסים
מאגרות ושרותים לנוסעים
מפעילות מסחריות

הוצאות
שכר עבודה ונלוות
אחזקה והפעלה
פחת
דמי הכירה
כלליות
תשלומים לממשלת ישראל
הוצאות אחרות

עודף (גרעון) תפעולי

הכנסות מימון
הוצאות מימון
הכנסות מימון, נטו

עודף הכנסות על הוצאות לשנה,
לפני מסים על הכנסה

מסים על הכנסה

עודף מפעולות רגילות לשנה

ג. זיכרון על הרווח הכולל

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	2016	2017
מיליוני ש"ח		
322	94	
(1)	(320)	
(14)	49	
<u>307</u>	<u>(177)</u>	

עודף מפעולות רגילות לשנה

עודף מפעולות רגילות כולל אחר, נטו מנוס

מדידות מחדש בגין תוכנית להטבות לעובדים

בגין עסקאות גיזור תורמי מוזמנים, נטו

סה"כ עודף (גרעון) כולל לשנה

רשות שדות התעופה בישראל

באורים לדוחות הכספיים

באור 25 - תמצית דוחות כספיים בערכים נומינליים (חמשך)

ד. דוחות על חשינויים בקרנות

	<u>קרן בגין גידור תזרימי</u>	<u>קרן לפיתוח והרחבת חשירותים</u>	
<u>סח"כ</u>	<u>מזומנים, נטו</u>	<u>חשירותים</u>	
<u>מיליוני ש"ח</u>	<u>מיליוני ש"ח</u>	<u>מיליוני ש"ח</u>	
6,090	(10)	6,100	יתרה ליום 1 בינואר 2016
322	---	322	העברת מזרח הכנסות והוצאות
(15)	(14)	(1)	העברת מזרח על חרווח הכולל
6,397	(24)	6,421	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
94	---	94	העברה מזרח והכנסות והוצאות
(271)	49	(320)	העברת מזרח על חרווח מכולל
<u>6,220</u>	<u>25</u>	<u>6,195</u>	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017